OPTIMISTEN Midtdjurs

15. ÅRGANG - 2001 - NR. 1

SPONSORER

Erland Skovbjerg, Brabrand

Pindstrup og Omegns Pensionistforening

Vognmand Jørgen Kruse Rasmussen, Pindstrup

Margrethe og Johs.F. la Cours Fond

Vilhelm Estrup, Fjeld

C. H. Jul Olsen, Nimtofte

Arne Nielsen, Nimtofte

Elly Andersen, Nimtofte

Læge Jane Sindal, Nimtofte

Læge Preben Kraunsøe, Nimtofte

Kolind Tapet- og Farvehandel

M. Gaarsted, Kolind Trikotageforretning

Keiser Sko, Kolind

Kolind Dyrlægerne
Midtdjurslands Dyreklinik

Ældre Sagen, Midtdjurs

Kolind Pensionistforening

Læge Ole Møller Jensen, Kolind

Læge Thorkild Boa, Kolind

Møllers K-Marked, Kolind

Den Danske Bank, Kolind

Frisør H. H. Schmidt, Kolind

F. Baattrup-Pedersen, Kolind

Ruth Winther, Nødager

Læge Jørgen Zederkof, Ryomgård

Læge Vibeke Bager, Ryomgård

Motionsforeningen SAMSON

Marie-Magdalene-Koed Pensionistforeninger

Trille og Søren Kjeldsen, Nimtofte

Emmy Mogensen, Nimtofte

Artikler o.lign., som ønskes optaget i næste nummer af OPTIMISTEN, bedes sendt til Knud Jensen, Kraghøjvej 1, Ebdrup, 8560 Kolind. - På grund af Store Bededag afleveres næste nummer først den 18. maj til posthuset. Større artikler sendes **inden 17. april 2001,** mindre stykker **SENEST 1. maj.**

OPTIMISTEN
Midtdjurs
Selvejende blad
Bugtrupvej 16, 8560 Kolind

Udkommer 4 gange årligt

Ansvarshavende redaktion:
Knud Jensen
Kraghøjvej 1, Ebdrup, 8560 Kolind
telefon 86 39 21 66
Kaj Friis Nielsen
Astrupvej 9, Mesballe, 8550 Ryomgård
telefon 86 39 49 17

Bestyrelse:
Ebba Bøje (formand)
Mejerivej 5, 8560 Kolind
telefon 86 39 12 36
Jens Lyn Pedersen, næstformand
Syrenvej 14, Pindstrup
telefon 86 39 61 60
Benny Thomsen (kasserer)
Skovbakken 13, 8550 Ryomgård,
tlf. 86 39 48 93
Knud Jensen
Henry Schmidt
Lis Friis Nielsen, sekretær
Else Madsen

Suppleanter:
Lene Rygaard
Jonne Jensen

Øvrige medarbejdere:
Carl P. Clausen
Laurids Kristensen
Else Nielsen
Inga Elmer
Jytta Jørgensen

Revision:
Else Nielsen
Lene Rygaard

Revisorsuppleant:
Jytta Jørgensen

Forsiden:
Tegning af Verner Frandsen

Oplag: 1500 ekspl.
Tryk: Freka Offset/Ryomgård Bogtryk

Dagbogen

Mange af læserne kan sikkert huske "Lommebog for Landmænd" af Anders Nielsen. Den kom første gang i 1898 og fortsatte langt op gennem årene. Den indeholdt utallige praktiske oplysninger for en landmand og var nærmest uundværlig gennem mange år. Den sidste årgang jeg har set var fra 1977 og jeg ved ikke, om den stadig er til at købe.

Foruden utallige nyttige oplysninger var den indrettet med kasse- og regnskabsbog samt plads til personlige notater for hver enkelt dag. På en måde en slags dagbog.

Jeg fandt forleden nogle af min fars bøger og kom til at se lidt i dem. Der var ført nøjagtigt regnskab over indtægter og udgifter og på modsatte side var der så kommentarer om det daglige liv. Nysgerrigheden fik mig til at se, hvad der var skrevet om datoen 9. april 1940. Det er jo en dato, som vi alle husker som én af de mørke dage i århundredet.

Stor var min undren, da der slet ikke stod noget om tyskernes indtog i Danmark, men kun følgende oplysninger: "Kold Blæst, saaet 3½ Sække 18% Gødning paa Marken, og 2 Sække i Kæret". De følgende mange dage står der heller ikke noget som helst om krigen.

I de følgende år er der kun meget få bemærkninger om denne skelsættende begivenhed, men den 5. maj 1945 står der dog denne glade sætning: "Danmark frit i Aftes".

Så spørger man uvilkårligt sig selv om en forklaring på passiviteten. Det var ikke fordi far ikke kunne skrive, for det har han vist ved andre lejligheder. Nu kan jeg ikke spørge ham mere, men må selv gætte mig frem til et svar.

Når jeg selv husker den tid var det en lykkelig tid, men det har ganske sikkert været en meget hård tid for mine forældre med at få det hele til at løbe rundt. Forskellige ting fra hukommelsen bringer erindringer frem om hårdt slid og knaphed på penge, så med et lille husmandssted, kone og tre børn har der sikkert ikke været overskud til dybsindige kommentarer i en dagbog. Det drejede sig om det daglige slid med at skrabe brød og tøj sammen til familien. Efter hårde dage har der nok ikke været den store lyst til at skrive ned om ufred og krig. Kort sagt: Manglende overskud. - Måske turde han heller ikke!

Der skal dog ikke herske tvivl om fars modvilje mod den tyske besættelse. Jeg kan huske flere episoder fra min barndom, og hans glæde den 5. maj 1945 var ikke til at tage fejl af, men under krigen var det familien det drejede sig om, og det krævede så stor en indsats, at der ikke var kræfter til at skrive om andet end dagligdagen.

Det var ikke et forsøg på at isolere sig fra resten af samfundet eller resten af verden, som jeg med beklagelse synes der er tendenser til i dag blandt mange (ikke kun ældre) mennesker. Måske er det fordi man ikke forstår udviklingen eller er bange for den, og så er det jo nemmest at stikke hovedet i jorden og holde fast på den fejltagelse, at dansk er det eneste der duer og alt andet kan man roligt tage en vis afstand fra - selv om det bliver os mere og mere vedkommende! *K. J.*

Drasbeks Hotel

Telefon 86 39 10 34 . 8560 Kolind

Vognmand Uffe Vinter

Højsletvej 11 . 8560 Kolind

Tlf. 86 39 20 96 - Biltlf. 30 81 69 96

TELEFON
86 39 10 33

KT

TELEFAX
86 39 21 76

KOLIND TØMMERHANDEL

Revision Djurs

Kolind Revision & Bogføring
Statsautoriseret Revisionsanpartsselskab
Morten Knudsen, Statsaut. revisor . Ronald Laursen . Registreret revisor.
Højsletvej 1 . 8560 Kolind . Tlf. 86 39 23 00 . Fax 86 39 23 02

MARIUS PEDERSEN

Kolind Blikkenslagerforretning
Aut. VVS-installatør
Højsletvej 16 . 8560 Kolind . Telefon 86 39 15 37

DANSK
BONDEGÅRDSFERIE

*Skal I ha' **fester***
*og mange **gæster,***
*der skal ha' **nattely** og ro.*
*På **Maarup Skovgaard** kan de bo*
i 6 personers ferie- og hyggebo
med morgenmad så go'.

Lilly og Johannes Hougaard
Frellingvej 35, 8560 Kolind
Oplysning og brochure
på telefon 86 39 10 74

Kolind Boghandel

Bredgade 20, 8560 Kolind, 86 39 20 77

Bøger og papir

Vil De sælge
- så se her

... Deres lokale ejendomsmægler kender mange andre, der gerne vil bo i dette dejlige område

☆ husk vi arbejder gratis til boligen er solgt

Boligbørsen

Statsaut. ejendomsmægler MDE
Søndergade 8 • 8560 Kolind
Telefon 86 39 28 88

EjendomsRingen®

Låneformidler for Nykredit A/S

Focus på Ældreområdet

Hvad rører der sig på ældreområdet?
Vi må skelne mellem de landspolitiske tiltag og det som foregår lokalt.
På landsplan kan vi konstatere, at finansloven har flere indbyggede tiltag, som vil tilgodese pensionister økonomisk. Men der vil komme en orientering i et senere nummer af "Optimisten" angående de økono-miske gode hensigter.
På landsplan er der også ønsker om en mere fleksibel hjemmehjælp. Således at borgeren i særlige tilfælde kan vælge en hel eller delvis anden hjælp eller støtte til praktiske opgaver i hjemmet end den, der er truffet aftale om.
Jeg mener lovens ikrafttrædelses dato er 1. april, men vi har allerede nu her i Midtdjurs mulighed for det, som loven åbner op for. Det er allerede blevet praktiseret en del gange her i kommunen.

Hvad sker der så på det lokale område?
Vi bygger i år almene boliger på Drasbeksgade, som absolut vil være egnede for pensionister og øvrige borgere. Velbeliggende midt i Kolind nær butikker og offentlige transportmidler. Byggestart ca. april 2001.
Ombygningen af Vikingegården og de beskyttede boliger i Nimtofte vil starte i vinteren 2002. Der har været afholdt møder med alle beboerne i de 2 ovennævnte beboelser for at orientere om ombygningen, tidsplanen og man har lyttet til beboernes ønsker for fremtidig bolig. Disse ønsker vil man tage meget hensyn til og prøve på at opfylde dem, såfremt det er muligt. - Herefter er det planen, at der bygges almene boliger i Ryomgård i 2003 og derefter ombygning af Jættegården.

Forebyggende hjemmebesøg for ældre over 75 år skal vi gennemføre ifølge loven. Jeg mener at det er en god forebyggende foranstaltning, og det vil blive intensiveret lidt mere, da der er tilført flere ressourcer til området. Selvfølgelig vil de akutte opgaver altid have fortrinsstilling fremfor det forebyggende arbejde, men kendskabet til hinanden og muligheder ud fra dette er en god og tryg foranstaltning.

I år skal der være valg til Ældrerådet, i øvrigt samme dag som der er kommunalvalg, og afstemningen vil foregå samme sted.
Det nuværende ældreråd vil formentlig stå for det praktiske vedrørende information, kandidatlister m.m.
Ældrerådet har fungeret udmærket her i kommunen i flere år.

Institutioner efter samme model som Frejasvænge vil der efter min mening blive mere og mere brug for i fremtiden. Medarbejderne vil "leve" dagen sammen med beboerne, og på den måde vil beboerne opleve mere tryghed og nærvær af de samme medarbejdere.

Vi vil også undersøge ældreområdet generelt om de ressourcer (altså pengene), som vi anvender på om-rådet, bliver brugt hensigtsmæssigt i relation til de mål der er politisk vedtaget. Socialministeriet har inviteret os til at deltage i sådan et forskningsprojekt sammen med 40 andre kom-muner. Undersøgelsen vil starte op i foråret engang, og de personer som vil blive berørt, får selvfølgelig nærmere besked på et senere tidspunkt.

Jeg har nu beskrevet nogle af de nye tiltag og spændende fremtidsopgaver, som vil finde sted på ældre-området. Jeg mener at vi stadigvæk er i front med nytænkning og udvikling på ældreområdet her i kommunen.
Derfor vil jeg fortsat gerne blive gammel i Midtdjurs.

Holmer C. Lund, borgmester

OM AT ELSKE SIN NÆSTE ! !

For et par måneder siden læste jeg en artikel i Kristeligt Dagblad. Tonen i det chokerede mig meget, især fordi det var en præst, der havde skrevet det. Tilsyneladende får denne præst ikke det samme som jeg ud af Lukas evangeliets 6. kapitel, vers 27-42, der handler om næstekærlighed. Anledningen til indlægget var "tørklædesagen", om hvorvidt en pige med muslimsk baggrund må bære tørklæde på det danske arbejdsmarked.
Omtalte præst mener at muslimerne skaber en kile i det danske samfund, at de undergraver det samfund vi har skabt i generationer. Han henviser til forskellige institutioner, bl.a. Red Barnet, FN, Dansk Flygtningehjælp og SOS mod Racisme. Han kalder dem stikkere og landsforræddere! ! - Hårde ord, når man som jeg er gammel nok til at huske, hvad de ord stod for under krigen.
Når vi tænker på hvad der skete den gang, skulle vi så ikke have menneskekærlighed nok til at hjælpe mennesker, der flygter fra tortur og forfølgelse?
Naturligvis kommer der alt for mange "brådne kar", som udnytter vort velfærdssystem, men kan vi af den grund med god samvittighed undlade at hjælpe alle de mange der virkelig flygter fra rædsel og elendighed? Jeg ved udmærket, at der er meget store problemer med ca. 7% af de unge indvandrere, men hvad med de resterende 93%, som virkelig gerne vil have arbejde eller uddannelse, og som hindres deri af de mennesker, der har samme opfattelse som ovenstående præst.
Jeg mener vi skal **forlange** af "nydanskerne", at de arbejder eller tager en uddannelse, men så skal vi også modtage dem på arbejdsmarkedet, uanset navn eller etnisk baggrund.
Jeg har boet mange år i lande med andre religioner og har altid følt mig velkommen. I Pakistan gik vore børn i en muslimsk skole, det gav ingen problemer. I Iran gik de i en amerikansk-iransk skole, men ca. 95% af eleverne var iranere. Vore børn og vi selv blev modtaget gæstfrit både til skolemøder og i private hjem.
Naturligvis gik jeg i mit normale danske tøj i disse lande, dog provokerede jeg ikke ved at gå i shorts, når jeg købte ind.
Til gengæld har jeg oplevet at en pige gik topløs og købte ind i Brugsen på Samsø. Det fandt jeg provokerende, men ingen gjorde indsigelser ! !
I Trinidad hvor vi boede i fire år var alle religioner og racer repræsenteret. Vore børn gik i en privat katolsk skole ledet af nonner. Der var børn af alle racer og religioner og venskaber på tværs blandt både børn og forældre. Men jeg fik det problem, at nonnerne fandt det for besværligt at tage vor datter Fetneh på et WC, fordi hun sad i kørestol og skulle hjælpes. Derfor sendte de altid bud efter vor ældre datter Andrea, for at hun kunne tage Fetneh på WC. Det var Andrea ked af da hun jo gik glip af undervisning. Jeg påtalte dette for den ledende nonne, men hun var ikke særlig forstående, så jeg meldte Fetneh ud af skolen.
Til flere af vore hvide venners forargelse meldte jeg hende ind i den lokale fattige hinduskole. Skolen var et stort rum delt op i fire af nogle store tavler. Skolegården var en mark hvor der gik nogle geder. WC'et var et skur på den anden side af marken, anbragt så langt væk på grund af lugten og der var ikke rindende vand! Trods det blev Fetneh modtaget med stor kærlighed og hjælpsomhed, både af lærere og kammerater, der skulle tage hende over marken.

I Trinidad oplevede vi også at min mand fik en dårlig ryg. Ingen læge eller massør kunne tilsyneladende hjælpe. Én af de sorte arbejdere på glasværket foreslog ham at opsøge Mullahen i den lokale moske. Han blev modtaget venligt og bedt om at lægge sig på gulvet. Mulllahen foretog nogle tryk og strygninger og bad så min mand om at rejse sig. Smerten var fuldstændig væk, han følte sig som et nyt menneske.
Han spurgte hvad det kostede. Mullahen svarede: "Det koster intet, Allah har givet mig evnen, jeg giver den blot videre. Det er Allahs gave til dig, din religion er uden betydning. Du er også et menneske"!
Det skal lige nævnes at Fetnehs eksamen fra hinduskolen var så god at hun kom ind på Trinidads bedste gymnasium uden at gå til optagelsesprøve.
Jeg er indforstået med at det her skrevne vil møde megen kritik og forargelse, det må jeg tage med oprejst pande. Jeg har blot ønsket at delagtiggøre andre i mine erfaringer med "de fremmede", og at det altså også kan være positivt.

Jonne Vagn Jensen, Pederstrup

Påskemorgens lys

Der er i kristendommens fortælling - sådan som den er fortalt i kirkeårets skiftende tekster - tale om en vandring fra mørket til lyset. Det hele begynder midt i vinteren - i mørkets tid - og tilmed om natten, da et barn bliver født. I de første uger af kirkeårets tekster hører vi om barnet, og alt hvad der hændte dette barn. Alle disse hændelser, som barnet kommer ud for, er koncentreret i årets mørke tid. Men på trods af dét, fornemmer vi i teksterne, at vi er på vej mod lyset. Også selvom mørket ligesom kulminerer; det bliver tættest og mørkest, som vi hører om det Langfredag, og her vil mørket ikke rigtigt slippe taget! Men netop som mørket forekommer os mest dystert, tæt og uigennemtrængeligt sker det, at påskemorgen lyser til os.
På den måde fortæller evangeliets opstandelsesbudskab os, at vejen i mørket er endt. For vejen er nu lyst op, sådan som vi også ser det i det danske forår, vort livs vandring er fra nu af lyst op, som vi hører om det i påskens glade budskab:
Tre kvinder er på vej til graven, hvor man har lagt Jesus, og de ser til deres store forfærdelse, at stenen er væltet fra. Derefter hører vi, at kvinderne kommer ind i graven. Inde i graven ser de en mand i hvide klæder sidde i den højre side. De var målløse og forfærdede over dette, men han sagde, at det skulle de ikke være, for Jesus fra Nazareth, den korsfæstede var ikke her mere. Han var opstået fra de døde!
Det var et sælsomt og utroligt budskab, som det jo også var for de to nedslåede disciple på vejen til Emmaus. For det betyder jo for dem - som for os - at mennesket Jesus er uigenkaldeligt borte. Og det er jo netop en erfaring, som vi deler med disciplene i tiden efter opstandelsen; Jesus er heller ikke synligt til stede for os, så vi kan se og røre ved ham. Ja, ligesom vi jo heller ikke kan tale direkte til og med ham, sådan som vi f.eks. måtte tale med vores nabo, når vi møder ham i vores ganske almindelige dagligdag. Nej, det sted hvor Jesus først og fremmest taler til os er i kirken: gennem dåben og nadveren og prædikenen. Her gør han sin gerning med os. For det er ham - Jesus af Nazareth - evangeliets budskab drejer sig om; at i ham har Gud givet sig til kende, i Jesus Kristus, der ganske vist blev født som et menneske, levede et menneskeliv og døde som et menneske - men at han opstod igen fra de døde - og derved vendte op og ned på hele vores menneskelige historie og verden - vendte mørket til lys!
Derfor skal vi sætte vores lid til at han kommer til os, når vi er nedslåede og forfærdede - når vi måske går i et mørke, og har mistet troen og håbet. Da skal vi minde os selv og andre om, at evangeliet ikke endte i mørket - det sluttede ikke Langfredag. Nej, som ordet lød til de to disciple på vejen til Emmaus, og til kvinderne ved graven, så er Jesus opstået fra de døde. Dét er budskabet, som kaster lys og glæde ind over vores liv, også ind over vores Langfredags mørke. For ingen af os slipper igennem livet uden mørke stunder på den ene eller anden måde. Men *bagved* det mørke, der måtte tilstøde os, er lyset og sandheden. *Bagved* døden og sorgen ligger der en anden virkelighed og venter, en virkelighed som vi allerede nu har fået del i med Jesu Kristi opstandelse.
Ganske vist lærer vi aldrig helt at forstå dybden af opstandelsen. Den skal vi heller ikke gruble for meget over, men derimod holde fast i det ene væsentlige: at vi er holdt fast af Vor Herre - hans hænder falder vi ikke ud af. Heller ikke når vores tid engang rinder ud; så er det Herren selv, der venter og kalder på os. På samme måde som han jo kaldte os ud af ingenting, og vi fik livet foræret.

Venlig hilsen
hjælpepræst i Marie Magdalene, Koed og Pindstrup sogne, *Kim Bach*

Inge Steenberg, Kolind har sendt os dette indlæg:

Toni Landy, operasanger, f. 1936

har udgivet en bog om sine erindringer. Han slutter bogen med følgende citat fundet på bagsiden af en kirkedør i England for nylig - men skrevet i 1610:

Herre, du ved bedre end jeg at jeg er ved at blive gammel.
Bevar mig fra den skrækkelige vane at tro, at jeg nødvendigvis må udtale mig om enhver sag og ved enhver lejlighed!
Fri mig fra trangen til at ville ordne alles affærer!
Gør mig eftertænksom - men ikke trist! Hjælpsom, men ikke nævenyttig!
Et surt og tvært menneske er et af Djævelens mesterværker!
Lad mig se det positive ved andre mennesker - og det gode! - også der hver jeg ikke ventede det!

AMEN

H.K. Bach og Søn Ryomgård Aps
Murermester
Aut. kloakmester
Hasselvej 10
86 39 45 14 - 22 30 45 14

Ryomgaard Tømrerforretning
v/Martin Sørensen . Industrivej 3
- Villaer og rækkehuse
- Døre- vinduer - nyt thermoglas
- Glarmesterarbejde
- Hurtig levering

Tlf. 86 39 46 65
Bil 30 86 46 65

FwP-Service
v. Karen & Frede W. Pedersen
Ballevej 18, Koed, 8560 Kolind
Telefon 86 39 20 14

FODPLEJER & ZONETERAPEUT
Martha Ærø
Østergade 16 . Ryomgård
Tlf. 86 39 51 46
Træffes bedst kl. 8.00-9.00

PREBENS FISK
Årstidens fisk - fersk og røget
ALTA, Ryomgård:tirsdag k. 11.00 - 14.00
BRUGSEN, Kolind
tirsdag 14.30 - 17.30 - fredag 9.15 - 13.00

SID MIDTDJURS AFDELING
Nygade 6
8550 Ryomgård
Tlf. 86 39 44 00

Støt vore annoncører - de støtter os!

Alternativ energi
Bendt Dahl
Hvidevareservice
Solvarme
Varmegenvinding
Ventilation
Slotsgade 6
8550 Ryomgård
Tlf. 86 39 47 22
Fax 86 39 50 22
Bil tlf. 40 16 89 22
Lad solen arbejde for dig

Ryomgaard Bageri & Konditori
v/ Anni & Jens Peter Mogensen
Jernbanegade 17 . Tlf. 86 39 40 17

SALON MOR & DATTER
Vestergade 52
Tlf. 86 39 41 00
(lukket tirsdag)

RYOMGÅRD OLIEFYRSERVICE
salg og reparation af oliefyr
v/ elektriker
BØRGE SOMMER
Vibevej 15 B
Tlf. 86 39 41 05

Ring til en fagmanden - det er så nemt

N.P. PEDERSEN'S EFTF.
BYG GARANTI ORDNING
TØMRER- & SNEDKERFIRMA . v/ Aalsrode Tømrerfirma A/S
TOFTEVEJ 4 - 8500 GRENÅ
TLF. 86 39 42 75 - BILTLF. 40 36 17 96 - FAX 86 33 16 88

KONTOR-NYT
Kaj Filtenborg Poulsen
Vestergade 12 . 8550 Ryomgård
Telefon 86 39 57 22 . Telefax 86 39 57 52

Har du forslag eller ønsker til ny eller anderledes undervisning - så ring
AOF MIDTDJURS
Tlf. 86 33 99 44

B.O. VONSILD TRÆINDUSTRI A/S
INDUSTRIVEJ 15-17 . 8550 RYOMGÅRD

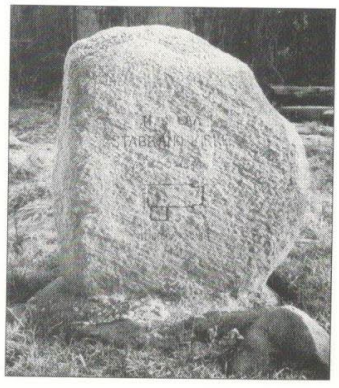
JYSK KØKKEN SALG
Slotsgade 18 . Ryomgård . Telefon 86 39 50 00

Da Stabrand havde en kirke

Mange læsere vil måske undre sig over denne overskrift. For det er nok ikke almindelig kendt, at der engang har været en kirke i Stabrand. Takket være afdøde Peter Madsen Pedersen, Stabrand, ved vi ret meget om det. I "Østjydsk Hjemstavn" fra 1962 har han indgående behandlet emnet, og fra denne bog bringer vi uddrag. Skulle nogle ønske yderligere oplysninger, bedes man henvende sig på Midtdjurs Lokalarkiv i Nimtofte.

Stabrand har engang haft en kirke. Formentlig er den bygget omkring år 1100 og nedrevet på reformationstiden, måske lidt senere, men endnu så sent som i 1751, altså omkring 200 år efter nedbrydningen, blev der foretaget en begravelse på kirkegården og en mindesten fortæller hvor kirken lå.
Stedet hvor den gamle kirkegård har ligget, blev ved udskiftningen udlagt til gadejord og bysmedie, en gård var bygget, hvor kirkegården havde været, og i 1910 overdrog bymændene en del af jorden til gårdens ejer Mads Peter Madsen.
1915 havde man stort set afdækket kirkens grundvold, så man kunne se, at den har været 27 alen lang og 17 alen bred, og den har haft et våbenhus.
Det var også en kendsgerning at spørgsmålet om den kirke, der engang var i Stabrand, ikke var noget man tænkte over eller interesserede sig for. Hvorfor Stabrand Kirke er blevet nedbrudt, ved man ikke med bestemthed. Men man ved, at der i 1552 i Aarhus Stift udgik en forordning om, at det skulle undersøges, hvilke kirker der kunne undværes. Rygter gik også på, at to unge mennesker havde begået utugt i kirken, men det er nok et sagn. Årsagen har til dels været en følge af reformationen, hvorved rige midler blev frataget kirker, der var bygget i katolsk tid, dels vel nok som følge af, at de mange kirker var bygget i en tid, hvor landet var i mere fremgang.
Nødager sogn er meget rigt på oldtidsminder, og det har nok været tættere bebygget, da kristendommen kom til Danmark, end nogle århundreder senere, hvilket kan være en medvirkende årsag til, at kirken blev nedrevet og sognet lagt ind under Nødager. En del af Stabrand har dog været under Feldballe. Stabrand kirke hørte under herregården Møllerup, og en del af stenene fra den nedbrudte kirke er benyttet ved bygning af broen ved denne gård. Andre ting fra Stabrand kirke er blevet benyttet ved udvidelse af Nødager kirke og sten fra den forsvundne kirke er blevet fundet indmurede i de fleste gårde i den sydlige del af Nødager sogn.
I slutningen af 1800-tallet gravede man grus på den gamle kirkegård, og da kom skeletterne ret jævnligt frem i dagens lys, hvilket man åbenbart ikke har følt sig særlig ilde berørt af. Selve kranierne blev samlet i en bunke, og et tankeløst menneske skal have sat en hel række af disse på stolper langs med vejen. Dette blev dog heldigvis stoppet, og myndighederne forbød al grusgravning på stedet, så nu "vokser der græs på fædres grave".
Et gammelt sagn fortæller, at klokken fra Stabrand kirke blev sænket ned i Øjesø. Da man med møje og besvær havde fået den transporteret til søen blev den roet ud på et par både og sænket i dybet. Det berettes at man i stille nattetimer skal kunne høre tonerne fra klokken. Det er hvad sagnet beretter. Mere håndgribeligt er blandt mange andre ting den gamle altertavle fra Stabrand kirke, som findes på Ebeltoft Museum.
Døbefonden fra kirken blev bragt til Møllerup, hvor den var i ca. 260 år, inden grev Ahlefeldt i 1914 tog den med til København. Der havnede den indviede fond som blomsterkumme på Geelsgård i Søllerød sogn, inden den i 1936 blev skænket til Søllerød kirke ved Holte i Nordsjælland, hvor den er i brug den dag i dag.
Takket være skovejer P. Madsen Pedersen i Horstved kender vi i dag til en hel del om den gamle kirke. Han rejste i 1961 en sten med nedenstående indskrift, der fortæller hvor kirken i sin tid lå. Stenen menes at være en overligger fra en af de gamle stengrave, og i den er indhugget et omrids af kirken. Den står nu og minder om en kirke, der blev rejst ikke langt fra det sted, hvor Barkærfolket årtusinder tidligere havde haft deres virke.

Knud Jensen

HER LAA
STABRAND KIRKE
1100-1650
TIL FÆDRES MINDE
1961

Pindstrup Sphagnum - til planter ude og inde

Kvalitetsprodukter fra Pindstrup giver planterne de bedste vækstbetingelser.

KOLIND AUTOVÆRKSTED

FINN JOHANSEN

Finn Johansen
Mårupvej 27 . 8560 Kolind
86 39 12 11

Salon Gitte

Nødagervej 103
Pederstrup
8560 Kolind
Tlf. 86 36 31 81

NISSAN

NISSAN I KOLIND
H.H. Jørgensen
Bugtrupvej 26 - 8560 Kolind
Tlf. 86 39 10 31 - fax 86 39 17 34
Personbiler udlejes uden fører

L O S I N I
Deres M/K Frisør

86 39 11 41
BUGTRUPVEJ 14 . 8560 KOLIND

Cykler & knallerter
BACH ANDERSENS EFTF.
Eigil Rasmussen
Søndergade 4 . 8560 Kolind
Tlf. 86 39 10 15

MIDTDJURS-MÆGLEREN
Lene Lang
Statsaut. ejendomsmægler MDE

Bygmarken 46
8560 Kolind
Tlf. 86 39 19 30
Fax 86 39 19 11
Bil 22 37 51 30

Dansk Ejendomsmæglerforening DE

Kolind Tømrer- og Murerforretning
v. **Peter Høegh**
Højsletvej 12 . Kolind
Tlf. 86 39 21 77
Bil 40 13 51 77
Alt i tømrer-, snedker- og murerarbejde.
Fremstilling af vinduer og døre

ES mode

Bredgade 10 . 8560 Kolind . Telefon 86 39 10 26
- Alt i DAMEBEKLÆDNING -

nymann autoparts a/s
Ebdrupvej 27 . 8560 Kolind
Telefon 86 39 14 44

Kolind Døgnbutik & Grill
Bredgade 26 - 8560 Kolind
Telefon 86 39 16 53

Midtdjurs Kræmmermarked
v/ JN Møbler
Ebdrupvej 25
Kolind

BOLIGHUSET
KEISER
VESTERÅGADE 3 • 8560 KOLIND • TLF. 86 39 10 97

ADVOKATFIRMAET
JAN QVIST
KOLIND TLF. 86 39 19 00

Lidt om Fjeldskoven

I 1993 havde "Optimisten" en artikel om Fjeldskoven. 1994 udgav Ejnar Thuesen Johansen bogen "Pindstrup - skabt på Træ & Tørv" (ca. 120 sider). I sidstnævnte indgik en artikel (ca. 11 sider) om Fjeldskoven og tilknyttede personer.
Da ikke alle har haft adgang til sidstnævnte bog har redaktionen ment, at et sammendrag af de fremdragne oplysninger kunne interessere vore læsere.

I 1852 havde den senere Konseilpræsident og finansminister fra 1875-94 Jacob Brønnum Scavenius Estrup (1825-1913) købt Skaføgaard i Hvilsager sogn.
Ingen politiker har hidtil beklædt en så betydningsfuld stilling så længe. Han var gennem en menneskealder den mest indflydelsesrige person i dansk politik. Hans regeringstid kaldtes satirisk godsejernes kampministerium, idet der i de fleste år var flertal i Folketinget mod hans parti Højre og dettes program, men i Landstinget, der stort set kun havde bedre bemidlede som medlemmer, havde hans parti flertal. Perioden kaldtes også provisorietiden. Mange i befolkningen var imod idéen med at lade Landstinget være bestemmende over Folketinget, og det gav sig udslag i et revolverattentat mod Estrup i 1885. Det ene skud ramte forbi og det andet blev opfanget af en frakkeknap.
I årene 1855-62 sammenkøbte han resterne af den forsømte Fjeldskov, der i spredt fægtning indtil da havde tilhørt diverse ejere (se fig. 2). Desuden fik han som 21-årig skøde på Kongsdal, et sjællandsk gods, som faderen havde erhvervet i 1835, hvortil han i 1848 arvede Kirstinebjerg på Falster. Dette blev dog hurtigt afhændet.
Først i en alder af 82 år afstod han Fjeld til sønnen Adam Peter (1864-34).
Efter et langt og begivenhedsrigt liv døde han juleaftensdag 1913 på Kongsdal.
Gennem sin lange regeringstid fik han naturligt et nært forhold til Kong Christian IX. Denne besøgte da også flere gange Estrup på Skaføgård både under og efter regeringstiden. Det foregik med særtog til Mørke, hvor salonvognen blev, så længe Majestæten opholdt sig på gården. De sidste 4 km fra Mørke til Skaføgård foregik med char-á-banc.
Under et af disse besøg fik Pindstrup også besøg af Christian IX, idet Estrup havde inviteret til besigtigelse af de mange nyplantninger i Fjeld. Kortegen kørte igennem Pindstrup by ad den vej, som siden blev navngivet Kongsvej. - På den tid førte vejen videre op, hvor Fjelds hovedbygning nu ligger og videre ind i skoven.- Denne skovvej har i mands

Fig. 1

minde heddet Kongevejen. I 1930'erne nedlagde man Kongsvejs forlængelse, og siden er der jo foretaget bebyggelser, så denne vejstrækning er helt forsvundet.
Konseilpræsidenden lod i 1884 huset på det nuværende Brunmosevej 18 opføre til skovfoged Danstrup. Ifølge regnskabet kostede det i alt kroner 2.624,30. Huset kaldes stadig Danstrups hus.
Endnu i J. B. S. Estrups tid påbegyndtes år 1900 byggeriet af en hovedbygning (Fig. 1). Det var meningen, at sønnen Adam Estrup, der allerede i 1893 var blevet enkemand, skulle bo i det nye hus og senere overtage Fjeld, hvilket skete 1907. Grundplanen var oprindeligt ca. 130 kvm. i 2 etager, det nederste i murværk, det øverste udelukkende i træ. Af regnskabet kan ses, at det nederste har kostet mellem 4 og 5 tusinde, medens træetagen har kostet 5.823, 85 kr.
Senere ombygninger har væsentligt ændret bygningens størrelse og udseende. Nogle husker måske, at Fjelds hovedbygning en overgang først i århundredet benævntes "Enebo". Det kom sig blot af, at ejeren som enkemand formentes at være noget ene i sit bo. Adam Estrup døde i 1934, mens han sad og nød en kop kaffe. Hvad moralen af denne historie var, beretter historien intet om.

Fjeld skov

Ligegyldigt hvilket historisk materiale man finder frem til fra omkring midten af 1400-tallet, viser det sig, at alle de store skovområder på Djursland var ejet af den dominerende Otto Nielsen Rosenkrantz til Hevringholm. Senere blev fælleskoven lagt ind under Bjørnholm ved Trustrup, hvorefter den i det 16. århundrede blev delt mellem Gl. Estrup, bøndergodser, for eks. Klemstrupgårdene og Rosenborghus under Holbækgård og Stenalt (derfor disse benævnelser på gamle geodætiske kort).
I midten af 1800-tallet var skoven således splittet på mange hænder og det 1700-århundredes mange krige, svære brande og omfattende skovtyverier havde i den grad ødelagt og fjernet træmassen, så der i 1850'erne kun fandtes 280 tdr. land med dårligt passede ege, bøge, birke og asp. Nåletræer fandtes endnu ikke, bortset fra enebær og enkelte andre. Ved skøder af 1855, 1856, 1861 og 1862 solgte ejerne deres andele til J. B. S. Estrup.
Skoven var nu igen samlet, som den havde været det i middelalderen, og allerede i de første årtier under den nye ejer tilplantedes omkring 700 tdr.land hede og ubevoksede lyngbakker med nåletræ, således at ejendommen på tiden deromkring havde et jordtilligende på ca.1885 tdr. land,

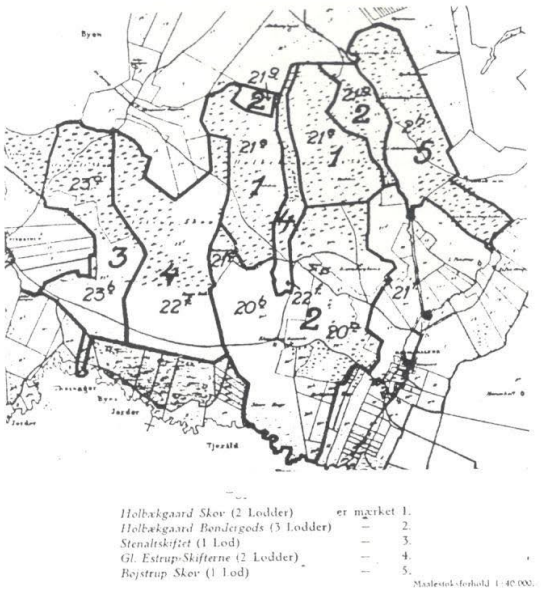

Fig. 2

hvoraf de 1265 var skovbevoksede, resten var ager, eng og moser. Senere ejere har siden væsentligt øget det skovbevoksede areal.
Fjeld skov udgør i dag godt 1600 tdr. land, og sammen med Løvenholm skovene omkranses den såkaldte Brunmose, der ligger som en oase af åbent land i et sammenhængende skovområde på størrelse med halvdelen af Roldskoven.
Skoven består i dag af 1/4 løvtræ og 3/4 nåletræ. Den opmærksomme iagttager, der færdes i Fjeld skov vil fornemme den utrolige variation i træarter, træstørrelser, gamle mærkeligt formede ege og bøge, enligtstående markante træer, oldtidsgrave, stendiger, moser og søer, en stor forekomst at større sten, formentlig slæbt hertil fra det nordlige Skandinavien i istiden - alt sammen en helhed, som det tager århundreder at forme og fremelske, men kun få måneder at nedbryde med moderne materiel.
Ejerne af Fjeld har nu i 4 generationer søgt at værne om disse særprægede forhold, der tillige begunstiges af den meget varierede jordbund, der giver gromulighed for næsten alle træarter - hver på sin plads. Bøgen gror fint overalt, selv på det der almindeligvis foragtelig benævnes som "fyrrejord". Erfaringen viser, at der på sådanne magre arealer mageligt kan fremkomme bøgeskov.
I dag er skovens økonomi langt mere baseret på grønt og juletræer end det var i tidligere tider, hvor træproduktionen betød mest. Det er grantræ, der giver økonomisk bedst udbytte, især når træerne ikke plantes for tæt, hvilket desværre sker alt for

mange steder i landet, formentlig blot af traditionelle grunde.
I dag gøres arbejdet i skoven af en enkelt håndfuld mennesker, hvor man for 100 år siden i sæsonerne var omkring 100 personer. I dag bruger man også i stigende grad, at en køber selv håndterer fældning og transport af købte produkter. Derfor er det faste mandskab også tilsvarende mindre.

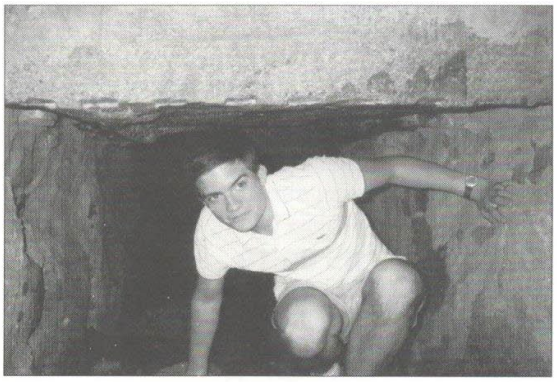

Fig. 3

Djursland - Dyreland - har fra istiden rummet en af landets fornemste stammer af kronvildt. I Fjeld, som er et af hjertekamrene for denne stolte vildtart, søger man at skabe nødvendig fred, så kronvildtet stadig kan være her. Ved ufred og megen trampen omkring af mennesker vil dyrene hurtigt fortrække længere ind i Jylland og næppe komme igen. Det er baggrunden for, at det ikke er tilladt at afholde orienteringssport i disse følsomme områder.
Som et ikke verificeret udsagn blev det fortalt, at den gamle stenkiste (fig. 3), der i 1991 blev fornyet med moderne cementrør, ved etableringen skulle have fået pålagt de dæksten, der var anvendt på de to storstensgrave (kæmpehøje) der er beliggende i Fjeld skov ved landevejen 500 m vest for Klemstrupgården. Ejeren af Fjeld forsøgte på åstedet under nedbrydning af stenkisten at købe stenene af amtet. Hvis der var noget i historien, kunne storstensgravene igen forsynes med dæksten, men det kunne ikke lade sig gøre. Stenene skulle køres ind på saltlageret i Auning, og hvor de tilhugne sten nu befinder sig, melder historien intet om.

Knud Jensen

- Du skal altid huske, at man kan alt, hvad man virkelig vil! Du må aldrig give op, når du har sat dig noget for. Og du skal aldrig finde dig i noget!

Vi har modtaget denne barndomsoplevelse:

Kongerevyen ved Thorsager år 1928

3. oktober fandt far og jeg cyklerne frem for at begive os til Thorsager til Kongerevy. Fra Skarresø fik vi følgeskab af Ingvard Nielsen. Han var en kendt person i Skarresø, og uundværlig. Han var skaffer, som det hed dengang. Hans kone Marie var kogekone og Ingvard fulgte med som en selvfølge.
Vi havde god underholdning på vejen til Thorsager. Vi staldede ind neden for Rundkirken ved maleren, og derfra gik vi til fods til Nyskovs mark, hvor revyen skulle foregå. Efterårsmanøvren var forbi, soldaterne var ved at forberede sig. Det var rengøring af udrustning og sammenrulning af kapper for fastspænding på tornystrene. Geværerne stod i pyramide og var rengjorte.
Det var godt med solskin. Efter at Kongen (Chr. X) højt til hest havde taget plads på bakketoppen ved Flagmasten, kunne forbidefileringen begynde. Det jeg husker bedst, var den opblødte mark. De tunge køretøjer kunne ikke klare stigningen op forbi Kongen, men fik hjælp af soldater og tilskuere.
Revyen var forbi. Vi gik ned over pladsen med den helt fuldstændig opblødte mark. Der stod mange galocher fast i leret. Man kunne ikke mærke at man trådte ud af dem og mange var måske kommet hjem med kun én galoche.
Det fik jeg senere bekræftet af to Thorsager-borgere. De fortalte at flere år efter revyen kunne de pløje galocher op, men det må nu stå for egen regning.
En begivenhedsrig dag var til ende, og vi cyklede hjem med mange minder, der i dag, den 9. september 2000, er 72 år gamle.

Peter Møller Jensen, Koed

Opskrift på en vellykket dag -

1 kop venlige ord
2 store kopper forståelse
4 tsk. tid og tålmodighed
1 håndfuld varm personlighed
1 stænk humor

Fremgangsmåde:
Vej ordene nøje og tilsæt forståelsen, brug god tid og glem ikke tålmodigheden.
Bland ingredienserne over ilden med den varme personlighed - pas på at blandingen ikke koger.
Hold temperaturen på 37,5 grader og hav altid humoren parat.
Smag til med livets krydderier og server den i individuelle portioner.

FERIE REJSER
I INDLAND OG UDLAND
SPECIALIST I PENSIONIST- & GRUPPEREJSER
SAMT FIRMA- & SPORTSREJSER

de graa busser
INDUSTRIVEJ11, 8550 RYOMGÅRD
TLF. 86 39 43 66 . GIRO 3 00 28 10

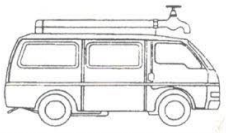
BOLIGFORENINGEN DJURSLAND

POSTBOKS 2 • ROSENVANG 17 • 8543 HORNSLET

Åbningstider:	Mandag-onsdag	kl. 9.00 - 12.00
	Torsdag	kl. 13.00 - 17.00
	Fredag	kl. 9.00 - 12.00
Telefontider:	Mandag-onsdag	kl. 8.30 - 15.30
	Torsdag	kl. 8.30 - 17.00
	Fredag	kl. 8.30 - 12.00

Telefon: 87 85 06 10

PERS RØRSAMLING
Aut. VVS og BLIK
Slotsgade 7 . 8550 Ryomgård
Tlf. 86 39 41 75

DANSK RØDE KORS Genbrug
Jernbanegade 16, Ryomgård
Telefon 86 39 54 07
Åbent ma.-fr. 10 - 17, lør. 10 - 13

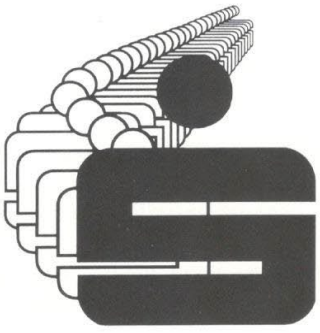

MURERFIRMA
HANS JOCHUMSEN APS
Marienhoffvej 28 - 8550 Ryomgård
Telefon 86 39 47 34
Biltelefon 40 75 84 07

grafisk a/s
FREKA

Kolind	Ryomgård
Vagtelvej 33	Bøjstrupvej 23
8560 Kolind	8550 Ryomgård
86 39 26 26	86 39 50 13

Støt vore annoncører - de støtter os!

Velkommen i

Ryomgaard og Omegns Sparekasse

- Vi er også optimister!
Til gavn for kunderne - Styrk det lokale pengeinstitut.
Bliv garant i Sparekassen

Nyt fra Ældrerådet

For at starte med noget positivt, så kan vi fra Ældrerådets side meddele, at det tidligere omtalte transportable teleslyngeanlæg er meget tæt på at være anskaffet. Vi har efter et godt 'benarbejde' fra blandt andre Molly Thomsen fået fremskaffet 10.000 kroner fra La Cour Fonden og Lions Club Midtdjurs. Det takker vi naturligvis mange gange for. Nu står tilbage at købe det bedst egnede anlæg. Vi har forestillet os, at hørehæmmede efter henvendelse til Ældrerådet skulle have mulighed for at låne anlægget (regler for dette vil blive udarbejdet senere) til eksempelvis familiefester, kurser eller bare almindelige besøg. På den måde håber vi at kunne hjælpe denne gruppe til at få en større glæde ved at deltage i aktiviteter uden for eget hjem.

Der findes jo også nogle som ikke har brug for en teleslynge. Her kan vi oplyse, at Socialministeriet har finansieret et projekt – Det Sociale Tolkeprojekt - der løber frem til sommeren 2003. Alle døvblinde, døve, døvblevne og svært hørehæmmede, uanset alder, kan bestille tolk via Det Sociale Tolkeprojekt. Tolken er gratis. Yderligere information kan hentes hos projektkoordinator Anette Gramstrup på Center for Døve. Tlf. 3915 0746 eller teksttlf. 3927 3061.

I november måned holdt Ældrerådet et møde med Fællesudvalget. Mange ting blev 'vendt og drejet' og vores fornemmelse i Ældrerådet er trods alt, at man vil gøre det til et klart mål, at der ikke bliver sparet så meget, at der kan blive tale om forringelser. I det forløbne år er der for nogle sket en mærkbar ændring i hjælpen på rengøringsområdet og det har medført tre klager til Klagerådet. Tre klager er selvfølgelig tre for mange. Vi vover at tro på, at der ikke har været belæg for yderligere klager. Hvis der skulle sidde nogle og mene noget andet, så giv jeres mening til kende.

Ældreundersøgelsen, der er planlagt til at løbe af stablen i år kommer i første omgang ikke til at koste kommunen nogle penge. Der er nemlig kommet en henvendelse fra Socialministeriet vedrørende et forskningsprojekt om udviklings- og forandringsprocessor i den kommunale ældrepleje, og Midtdjurs Kommune er som en af 40 kommuner inviteret til at deltage. Kommunen har givet udtryk for, at de ønsker at deltage. Formanden for Fællesudvalget Hardy Vinter (S) pointerer, at årsagen til undersøgelsen ikke skyldes formodning om, at det ikke fungerer godt. Men den nuværende ordning har fungeret i mange år, og der har været besparelser på området, så derfor er der grund til at kigge på, hvordan det fungerer, og om der er noget der skal laves om.

Der er langt om længe kommet et svar fra vores socialminister Henrik Dam Kristensen (S) på vores forespørgsel af de for Midtdjurs Kommunes vedkommende for få afsatte penge til Det Frivillige Sociale Arbejde. Ministeren stiller sig i første omgang tilfreds med, at beløbet er hævet fra de ca. 30.000 kr. til 80.000 kr. her i 2001. Hvis I i jeres forening/organisation har behov for et tilskud fra disse midler, så kan vi fra Ældrerådets side kraftigt opfordre jer til at søge. Hvad enten vi vil eller ej, så må vi trods alt give Fællesudvalget ret i, at hvis behovet ikke er der, så er der jo heller ikke nogen grund til at afsætte flere penge til formålet. Næste fællesmøde med Fællesudvalget er aftalt til at foregå den 19. april. Forslag til punkter der ønskes drøftet på dette møde bedes sendt til Ældrerådet. Helst inden den 1. april.

I efteråret rettede vi en henvendelse til Teknisk Udvalg vedrørende indsamling af haveaffald og storskrald. Formanden for Teknisk Udvalg Erik Lassen (V) siger i sit svar, at driften på renovationsområdet er overdraget til Reno Djurs I/S og at det i deres affaldsplan fremgår at de vil udarbejde en ordning for afhentning af storskrald, men at denne opgave først er fastlagt til udførelse i 2002.

Mandag den 12. marts kl. 14.00 – 16.30 inviterer Ældrerådet samtlige pensionister til et fællesmøde, der skal foregå på Ringparken. Her vil vi blandt andet orientere om det kommende valg til Ældrerådet, der kommer til at foregå den samme dag som kommunevalget i november. Nærmere herom vil blive annonceret i lokalaviserne.
Til slut skal der fra Ældrerådets side lyde en stor tak til Inga Hviid for hendes arbejde i Ældrerådet. Inga Hviid er fraflyttet kommunen og vi har i stedet kunne byde velkommen til Ole Jørgensen fra Ryomgård.

Nimtofte
Fod- og hudplejeklinik
Zoneterapeut. Fodplejer og kosmetolog
Vinnie Kejser Nielsen
Eskebakken 57 . 8581 Nimtofte
Tidsbest. 8 - 9 mand.- fred.
Udebehandling
efter aftale
86 39 82 75

KLIP 7
8581 Nimtofte
86 39 86 77
SOLARIUM

Zoneterapi • Laserterapi • El-terapi
Dybdevarme • Massage
Nimtofte
Naturhelseklinik
Lilli K. Sørensen
F.D.Z. zoneterapeut
Eskebakken 57 . 8581 Nimtofte
Telefon 86 39 84 54 (bedst 8-9)

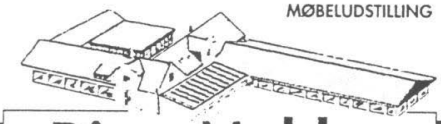
JAN SIMONSEN
TRANSPORT
Nyvej 6 . 8581 Nimtofte
Tlf. 86 39 80 95
Biltlf. 40 63 80 95

86 39 85 85
Byens
Blomster
Stationsvej 6
Nimtofte
Altid et besøg
værd ...

Den
Lille Butik
Stationsvej 8 . Nimtofte
- Håndlavet småbørnstøj
- Garn, tråd, nåle m.v.
- Omforandring af tøj
- Tøj til større børn og specielle ønsker laves på bestilling
- Hobbyemner

Åbent (pr. 1/1 01):
Ons. & fre. 16-18
Søn. 11-14
Tlf. 87 86 50 10

DEN SUNDE MÅDE AT SIDDE PÅ®
Nyd en pause
Hvilestol med funktioner der kan tilpasses Dem og som muliggør vekslende siddestillinger, der er godt for ryggen.
Kom ind og prøv

farstrup comfort
Hos Djurs Møbler kan De se det store udvalg i Farstrup Comforts hvilestole med siddekomfort. Vi tilpasser stolen til Dem. Har De ikke mulighed for at besøge os, tilbyder vi gratis konsulentbesøg hos Dem.
DJURSLANDS STØRSTE MØBELUDSTILLING

Djurs Møbler
Ramtenvej 7 · 8581 Nimtofte · Tlf. 86 39 81 77
ÅBNINGSTIDER: Mand.-torsd. 9-17.30 . Fred. 9-19 Lørd. 9-13 . Lang lørd. til kl. 15

BJARNE's OLIE
Tlf. 86 38 13 66
Tankbil 21 24 56 66
Skråvejen 1 . Ramten . 8586 Ørum Djurs
Det er olie til tiden
- *Fyringsolie*
- *Dieselolie*
- *Smøreolie*
- *Oliefyrsservice*
- *Rentefri varmekonto*
- *Automatisk opfyldning*

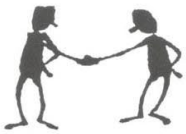
Midtdjurs
Traktorlager
Søren M. Klemmensen
Tøstrupvej 50 . 8581 Nimtofte
Telefon 86 39 84 88

Åben alle ugens dage 8-19
Dagli' Brugsen
NIMTOFTE
Frisk, billig og lige i nærheden

Nimtofte Hotel
Torvet 1 . 8581 Nimtofte
Tlf. 86 39 83 39

HJEMMESERVICE
Rengøring - Havearbejde
Beskæring og træfældning
Belægning m. sten og fliser
Snerydning
AL SERVICE
v/ Jørgen Hougaard
Tlf. 86 39 80 99 - 40 18 87 58

Til naboer, venner og familie...

Familie, venner og naboer kan have svært ved at finde ud af, hvordan de skal forholde sig til en alzheimerramt person. Information om sygdommen, og hvordan man kan tale og være sammen med den alzheimerramte kan være til stor hjælp for omgivelserne - og dermed for den demente og hans eller hendes nærmeste familie. Ole Christensen giver her et godt eksempel på, hvordan informationen kan gives - på en personlig og varm måde.

Som I sikkert alle ved, har Lilly fået Alzheimers sygdom. Sygdommen er nu så fremskreden, at der må være et behov for mere information blandt venner, bekendte og familie. Derfor henvender jeg mig til jer med dette brev.

Alzheimers sygdom er en demenssygdom, som rammer hjernen og ødelægger den. Ca. 100.000 danskere lider af demens. Mellem 50 pct. og 60 pct. af dem har Alzheimers sygdom. Årsagen kendes ikke, men sygdommen er fremadskridende og uhelbredelig. Der findes en medicin, som i bedste fald kan forsinke udviklingen af sygdommen i et par år. Denne medicin får Lilly, men jeg synes ikke, den har hjulpet.

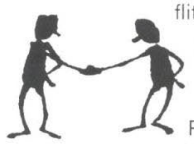
Lillys sygdom forværres til stadighed og går ud over hendes evne til at huske, formulere sig, orientere sig, udføre opgaver og mange andre ting. Jeg vedlægger en brochure, som fortæller lidt om sygdommen.

Jeg ønsker at gøre jer bekendt med situationen, så I ved, hvorfor Lilly ikke altid reagerer eller svarer som raske mennesker, når I møder hende. Jeg vil også bede jer om hjælp, hvis I møder hende, og hun f.eks. ikke kan finde vej. Den dag kommer, det ved jeg - og den kommer måske hurtigere, end jeg aner. Der er nemlig ingen, der ved, hvor hurtigt sygdommen udvikler sig. Men det går kun én vej, og det er tilbage.

Hvis I vil hjælpe, er det godt at vide, hvordan I skal tackle forskellige situationer. Her er nogle oplysninger, som er rare at kende til, og det er en viden, som vil hjælpe Lilly, når I er sammen med hende. *Hilsen Ole*

● Stil ikke direkte, men hellere ledende spørgsmål. Spørg f.eks. ikke "Hvad hedder dine børnebørn?" Spørg hellere "Dine børnebørn, er det ikke Tommy og Michael, de hedder?"

● Få øjenkontakt med hende, når I taler til hende og brug kropssproget flittigt. Vis med jeres bevægelser, hvad I vil have hende til at gøre. Peg f.eks. på stolen, hvis hun skal sætte sig. Det talte sprog udgør en meget lille del af en kommunikation mellem mennesker, hvorimod kropssproget udgør en langt større del og forstås bedre af demente.

● Lilly har svært ved at finde mange navneord og har derfor svært ved at udtrykke sig. navneord er en af de første ting, som forsvinder i den dementes verbale verden. Så i stedet for at sige "kop", må hun omformulere sig og sige "det, man drikker kaffe af" eksempelvis.

● Lilly spejler sig i det, vi andre gør. Hun gør det, vi andre gør. F.eks. ser hun på os, når hun skal huske, hvordan man bruger kniv og gaffel. Det gælder derfor om at være et godt spejl.

● Tal ikke forbi hende. Hun er der stadig, og hun har endnu sine følelser i behold. Hun er selv ked af alt det, hun ikke kan mere.

● Prøv at le sammen med hende. Det er befriende for begge parter, og det er en god måde at få kontakt.

● Undgå at give hende nederlag - dem har hun haft nok af i sin forvirrede verden, efterhånden som sygdommen er skredet frem. Hun har gang på gang oplevet at komme i situationer, hvor hun ikke kunne svare for sig, ikke kunne finde ud af at gøre ting, hun blev bedt om, ikke kunne gøre almindelige dagligdags ting.

● Det er vigtigt at huske på, at hun ikke selv kan gøre for det. Bær over, hvis hun siger noget sludder eller ikke gør, hvad du beder hende om.

PINDSTRUP VARMEVÆRK AMBA
BRUNMOSEVEJ 3 A • 8550 RYOMGÅRD
TLF. 86 39 69 05

NOVOPAN TRÆINDUSTRI A/S er en moderne spånpladeindustri, der fra fabrikken i Pindstrup leverer basismaterialet til den danske bygge-, møbel- og inventarindustri.
Avanceret produktionsteknologi sikrer målfaste, miljørigtige spånplader af høj ensartet kvalitet.

NOVOPAN
NOVOPAN TRÆINDUSTRI A-S

B.J. FRUGT OG GRØNT PINDSTRUP
I Ryomgård
hver tirsdag kl. 12.00 - 17.30
I Kolind
hver fredag kl. 9.00 - 11.00

PINDSTRUP CENTRET
CENTER FOR INTEGRATION
Johs. F. la Cours Alle 1
Pindstrup . 8550 Ryomgaard
Tlf. 86 39 61 11

ZONETERAPEUT
Gitte Hansen
Storegade 46, Pindstrup
8550 Ryomgård
Tlf. 86 39 69 70

Frisøren
Bente Madsen
Storegade 7 - Pindstrup
Tlf. 86 39 62 02
Hele familiens frisør ....

BERIT FRA PINDSTRUP
MALERMESTER
Tlf: 86 49 28 06
Hovedgaden 24, Øster Alling
8963 Auning
10% rabat til pensionister

Pindstrup Murerfirma
v/ Kim Overfeldt
Tlf. 86 39 61 45
Bil 22 13 33 10
ALT MURERARBEJDE UDFØRES
DIN GARANTI ORDNING

Støt vore annoncører - de støtter os!

Pindstrup Bageri
Telefon 86 39 60 04
Fax 86 39 67 67

Dejligt lokalt til daglig!
Åbent søn- og helligdage fra kl. 8.00 - 18.00
Dagli' Brugsen
PINDSTRUP

Frisøren for ham & hende
Solcenter
hos Hanne
Skovbrynet 53, Pindstrup
86 39 61 45
Salonen åben tirsdag - fredag 9 - 17,
lørdag 8 - 12, mandag lukket

Pindstrup Autoværksted
Mekaniker Henning Thomsen
Storegade 65, Pindstrup
Tlf. 86 39 64 30
CAD-mærket betyder godt håndværk

DAGBOGEN

Så er der gået endnu et år, et år hvor der her i familien har været en del sygdom og selv om det en overgang var ret alvorligt, endte det alligevel godt. Der har dog også været en hel del at glæde sig over og det er jo godt at tænke på.
Julen gik med at besøge familien og have en del gæster, så da vi nåede nytårsdag syntes jeg egentlig det var rart at det blev hverdag igen. Jeg er ikke ked af at have gæster - tværtimod - men jeg kan godt mærke, at kræfterne ikke er hvad de har været.
For en 14 dages tid siden var der meget der tydede på forår, selv en lille forsigtig bøgegren foldede et par blade ud, men det satte frosten alligevel en stopper for, og med den kom dejlige dage med sol - det var lige det vi trængte til.
For ikke længe siden var der måneformørkelse, og det var helt mærkeligt at se hvor pludseligt det sidste af månen forsvandt. Hvornår den første lille stribe igen kom frem glemte jeg at se efter.
Da jeg i formiddag ville lukke vinduet op fik jeg øje på et af naturens mesterværker, et stort edderkoppespind fyldt med rum. Hvor var det flot, som en af de fineste tønderkniplinger. *Pensionisten.*

Pindstrup Pensionistforening

21. nov. drog vi til Tyskland for at foretage de nødvendige juleindkøb. Det var en fyldt bus, der ankom til Otto Duborg.
Efter en god times handel skulle turen gå tilbage til Pindstrup, men desværre blev vi forsinket, idet bussen havde startvanskeligheder, så vi måtte vente på eksperthjælp. Tiden gik dog med godt humør, Mariannne satte gang i bankospil, men vi kom hjem med en times forsinkelse.
1. dec. afholdt vi vor årlige julefrokost. 60 deltagere var mødt op og vi havde en fornøjelig aften med en god og veltillavet menu, der i år blev leveret af Landbohjemmet.
5. dec. samlede vi vore medlemmer til julehygge med underholdning af Frelsens Hær. Det blev en god eftermiddag, hvor vi fik rørt vore stemmer med mange julesange.
Vi begyndte det nye år med præmiewhist i "Huset". den 8. jan. og fortsætter hver mandag kl. 13. Ligeledes afholder vi bankospil hver torsdag kl. 19 i Landbohjemmet.
Den årlige generalforsamling afholdes i Landbohjemmet torsdag den 8. febr. kl. 14.
Vi ønsker alle vore medlemmer et GODT NYTÅR !

ÆLDREKLUBBEN - Møllevej 5, Nimtofte

6. febr.	Banko.
13. febr.	Alm. samvær
20. febr.	Musikunderholdning
27. febr.	Fastelavnsfest
6. marts	Banko
13. marts	Alm. samvær
20. marts	Underholdning
27. marts	Alm. samvær

ALLE ÆLDRE ER VELKOMMEN !

Et nyt år er begyndt! - et nyt århundrede! - et nyt årtusinde !!

Vort Folketing skal igen vedtage love, som vi alle håber bliver til gavn for vort folk og land.
Jeg har fundet fortalen frem til Jydske Lov, som Valdemar Sejr gav i 1241.
Er følgende ord ikke brugbare i dag?
"Med Lov skal Land bygges, men vilde enhver nøjes med sit eget og lade andre nyde samme Ret, da behovede man ikke nogen Lov. Men ingen Lov er jævngod at f'ølge som Sandheden, men hvor man er i Tvivl om, hvad der er Sandhed, der skal Loven vise Sandheden.
Var der ikke Lov i Landet, da havde den mest, som kunde tilegne sig mest. Derfor skal Loven gøres efter alles Tarv, at retsindige og fredsommelige og sagesløse kan nyde deres Fred, og uretfærdige og onde kan ræddes for det, der er skrevet i Loven, og derfor ikke tør fuldbyrde den Ondskab, som de har i Sinde. Det er ogsaa rigtigt, dersom nogen ikke af Frygt for Gud og Kærlighed til Retten kan lokkes til det gode, at Frygten for Øvrigheden og Landets Straffelov da kan hindre dem i at gøre ilde og straffe dem, hvis de gør det".
Fra et udklip i Randers Dagblad i 1953 kan ses, at Jydske Lov blev brugt dette år. Arbejdsmand Vilh. Christensen blev væltet omkuld af en hest og kom til skade. Han søgte om 7250 kr. i erstatning, men ved Højesteret fandt man i Jydske Lov en bestemmelse om, at hvis man "fanger Skade af en anden Mands Hors", så har man kun krav på udgiften til lægen, så han blev kun tildelt et beløb på 50 kr.!
Man kan så sige, at Højesteret har misforstået situationen, og så håbe, at denne paragraf er blevet revideret siden! *Ebba Bøje*

Uhøjtideligt causeri om nattehimlen

af Erland Skovbjerg

Det er vinter - himlen er sort som kul i aften, men overalt deroppe er der et hav af stjerner. Jeg beslutter mig for at gå ud i haven og kigge lidt på det store skaberværk, som nattehimlen er. Jeg finder vanterne og den tykkeste vinterfrakke frem og går ud på terrassen.

Fra den gamle slager, som hedder: "Titte til hinanden" nynner jeg sagte:

"En, to, tre og så ud og kigge stjerner
ud og gå under himlens små lanterner".

I havehuset henter jeg en liggestol og sætter mig godt til rette med min kikkert. Mit øje fanges af "Orion", som står mod syd - stor og prægtig. Den er fremme her i vinterhalvåret og er mit yndlingsstjernebillede.

Der er ikke mange, som interesserer sig for stjernerne, men måske var det en idé bare en enkelt gang i dit liv at bruge nogle minutter på det storslåede skue, som hver nat er lige over dit hoved. Ligesom "Karlsvognen" er "Orion" et stjernebillede, der består af flere stjerner. Men jeg synes, at Orion er den flotteste - og så har den en interessant sagnhistorie.

Stjernebilledet forestiller en berømt jæger eller kriger og omtales allerede før Kristi fødsel i den græske mytologi.

Den er let at finde, og har du blot én gang fundet dens kendetegn: "De tre lidt skråtstillede stjerner på række" - vil du huske den resten af livet.

Ser man på de to tegninger, som viser Orion, finder man først de tre nævnte stjerner, som kaldes "Orions Bælte". Har man derefter fundet højre og venstre skulder og de to store stjerner, som viser hans knæ, kan man danne sig et indtryk af figuren.

De største stjerner i Orion.

Han sværd hænger ned fra bæltet. Sværdet er en stjernetåge, som består af mange stjerner og store gaståger. Nye stjerner dannes her den dag i dag, og det er lys fra de nyfødte stjerner, som får tågen til at gløde. Når man ser på tegningerne, vil jeg foreslå, at man går ud en aften, hvor det ikke er for månelyst og kigger efter de tre stjerner. "Orions Bælte" hedder de som sagt, men de har mange navne og kaldes også: "De Hellig Trekonger" og "Jacobsstigen".

Orion som grækerne forestillede sig, han så ud.

Man finder dem mod syd, ca. 1/3 oppe på stykket mellem horisonten og lige over hovedet. Orions højre skulder hedder "Betelgeuse" og er kolossal stor. Den har en diameter, der svarer til, at vor jord og sol - med afstanden imellem kan ligge 2-3 gange i forlængelse af hinanden, inden i den kugle, som hedder Betelgeuse.

Sagn om Orion:

For godt 2000 år siden satte grækerne navne på stjernebillederne. Det var mest navne fra deres gudeverden, og vi bruger dem stadigvæk den dag i dag.

Når de gamle grækere betragtede himmelhvælvet, så de stjernebillederne tage form som skikkelser. For dem var stjernerne er verden af helte som opførte et skuespil. Der udspilledes et drama hver

nat, når stjernebillederne ligesom månen og solen vandrede hen over himlen.
Skal vi høre lidt mere om myterne omkring Orion, må vi helt tilbage til oldtiden, hvor stjernebillederne blev tydet ud fra jægernes og landmandens forestillingsverden.
Når Orion hver nat bevægede sig hen over himlen, så grækerne ham i rollen som den store jæger, der i hælene blev fulgt af sin trofaste hund "Sirius", medens han utrætteligt jagtede "Tyren" og samtidig holdt øje med de sy hvide duer højt oppe (Syvstjernen). Helt nede ved horisonten følger den lurende "Skorpion" efter.
Orion var søn af havguden Neptun og var utrolig stærk og flot. Han var alletiders bedste jæger. Mange gudinder var forelskede i ham, men han var mest optaget af sin jagt.
En dag overraskede han syv unge, smukke søstre, som legede ude i skoven. Han blev interesseret. Søstrene blev bange for den store jægersmand og flygtede, men Orion fangede dem. De bønfaldt Zeus om hjælp og han forvandlede dem til syv hvide duer, som fløj så højt, at de havnede på stjernehimlen. Vi kalder dem i dag for "Syvstjernen". Men endnu fortsætter Orion som sagt med at jage dem og spejde op efter dem hver eneste klare vinternat.
Om hans endeligt berettes, at jordens gudinde Gaia en dag var blevet rasende på ham. Hun sendte den lille giftige "Skorpion" ud efter ham. Den bed Orion i hælen, og det blev hans død.

Månen:
En interessant ting på himlen er også at se på månen - men det skal være når den er halv fuld. Man kan bare tage en ganske almindelig kikkert (7x50) og se på månens skarpe, lodrette kant. Her kan man tydeligt se kraterne af gamle vulkaner og meteornedslag. De vil endda ændre sig næsten minut for minut, eftersom solens belysning skifter.

Mælkevejen:
Ifølge de gamle sagn er den opstået engang i tidernes morgen, da en diegivende gudinde har spildt lidt mælk på sin færd over himlen.
Ifølge nutidens videnskabsmænd er der ca. 100 milliarder stjerner i vor egen Mælkevej (Galakse). Det er hvad jeg vil kalde astronomiske tal. Men det er kun vort lille hjørne. Endnu længere ude i verdensrummet er der milliarder af mælkeveje - der måske hver har 100 milliarder stjerner !!! - Vor mælkevej er så langt væk, at det tager omkring 30-40.000 år for lysstrålerne at nå ud til Mælkevejen.
Altså - hvis du kunne forestille dig, at du står på mælkevejen og betragter jorden, så viser de billeder du ser, hvad der skete på jorden for 30-40.000 år siden.
Det du ville få at se, var de første Neandertalermennesker, klædt i dyrehuder og med primitive stenredskaber i hænderne. Med andre ord: man kan se tilbage i tiden, hvis man kunne komme op på Mælkevejen.

Planeterne:
De ni planeter omkring vor sol: Jorden, Jupiter, Venus, Mars m.fl. er noget andet end stjernerne, selv om de ligner dem. De - i forrige afsnit omtalte stjernebilleder - er faste urokkelige billeder, mens planeterne langsomt bevæger sig rundt på himlen i besynderlige kredse og kurver. I dag står f.eks. Jupiter ud for ét stjernebillede, og om tre måneder står den et helt andet sted.
I de år hvor jeg gik aftentur med hunden, var jeg altid orienteret om, hvor de forskellige planeter var.
Her i februar i år er planeten Jupiter én af de største lyskilder, du kan se på himlen. Den står mod syd i stjernebilledet "Tyren" i nærheden af "Syvstjernen". I vest står planeten Venus som aftenstjerne - stor og klar.
Pludselig ser jeg et flot stjerneskud, som i hast jager hen over himlen og forsvinder i vest. Igen spøger en melodi i mit hoved. Denne gang er det Disneys julemelodi - (husker du den, kan du måske nynne med):

"Når du ser et stjerneskud
da er det et himlens bud
om, at du skal vinde, hvad du ønsker dig"

UFO'er:
Er der liv i himmelrummet?
Der står tit i aviserne om uforklarlige lysfænomener der har vist sig på himlen. De såkaldte UFO'er. Er det væsener fra fremmede planeter, der flyver omkring deroppe?
Jeg synes selv, at det ville være spændende hvis det var.
At jorden skulle være det eneste sted, hvor der er liv blandt alle de kloder der findes, synes vel heller ikke sandsynligt, og videnskabsmændene mener, at ca. 5% af planeterne i de fremmede solsystemer er beboelige.
Men - ved foredragene i Observatoriet her i Århus ryster astronomerne på hovedet og siger, at der er noget derude, som vi endnu ikke ved hvad er, men det er ikke væsener fra fremmede planeter. Og hvis

der kulle komme nogen, ville de slet ikke ligne os. Vi har slet ikke fantasi til at forestille os, hvordan de kunne se ud. Vi mennesker ville være mere i familie med et søpindsvin end med de eventuelle fremmede.
Her fra jorden sendes radiosignaler ud i universet i håb om at få kontakt med fremmede verdener - og store radioteleskoper er opstillet og lytter hver dag efter signaler.
Det bliver spændende, hvis vi en dag hører noget ude fra det store univers!?

Afslutning:
Jeg lægger kikkerten i futteralet og sidder og filosoferer lidt, mens jeg stirrer på stjernerne. Jeg mødes kun af tavshed. Der er tyst deroppe. Intet er så stille som stjerner.
Jeg tænker på, at det jeg har fortalt ikke alt sammen er let at fatte. Vi taler om enorme tal. En milliard er jo det samme som 1000 millioner. Disse astronomiske størrelser, afstande og tal er ufattelige for os mennesker.
Det undrer mig, at Vor Herre kan holde rede på alt dette - men så kommer jeg i tanker om, at han jo også var med fra begyndelsen !!
- - - -
Nå, det er ved at blive koldt i haven, så det er vist på tide, at jeg kommer ned fra min "himmelfart" og ser, om jeg kan finde jordforbindelsen igen.
Mens jeg pakker sammen, åbner min kone havedøren og råber: "Om lidt er kaffen klar". Ja, ja livet er jo ikke det værste, man har, tænker jeg og går ind i den lune stue.

Atter en jul på Kolt Ældrehøjskole

For 8. gang har jeg fejret jul og nytår på Kolt Ældrehøjskole. Når jeg stadig vender tilbage er det fordi jeg holder så meget af at være der. Skolen drives af det dygtige og afholdte forstanderpar Lisbeth og Hans Hulgård. De gør et kæmpearbejde for at ældre skal få en god jul.
Mange mener at når man tager på højskole og fejrer jul må det være fordi man er uvenner med familien eller måske ingen pårørend ehar. Det er helt forkert, jeg og mange andre jeg har talt med på højskolen, har det således at vi har behov for en stille og rolig jul, væk fra alt stress og jag.
Jeg er blevet spurgt, om man kan komme i julestemning på en højskole - naturligvis kan man det. Vi var ca. 60 kursister. Én af de første dage kan alle der har lyst tage med i skoven og finde vort juletræ. Det er en festlig eftermiddag. Dernæst kan man være med til småkagebagning, fremstilling af konfekt, lave julepynt og dekorationer. Ind imellem synger vi alle de dejlige julesange.
En aften er der Luciaoptog hvor vi bagefter får serveret gløgg og æbleskiver.
Der er også værksteder man kan komme på og lave forskellige ting. Man bestemmer selv, hvad man vil gå til. Der er udflugter og forskellige ture i naturen. I julen var vi i kirke i Bering og nytårsdag i Århus Domkirke.
Juleaften - efter en lækker middag - danser vi om juletræet og synger vore julesalmer. Derefter læser Lisbeth Juleevangeliet. Vi sidder derefter lidt og nyder juletræet og får så gaver. Så går vi til et hyggeligt kaffebord, hvor Lisbeth læser en julehistorie og vi har det rigtig rart med hinanden.
Hvis mit helbred vil håber jeg at fejre jul på Kolt længe fremover. *Gudrun Thomsen, Kolind*

TAK

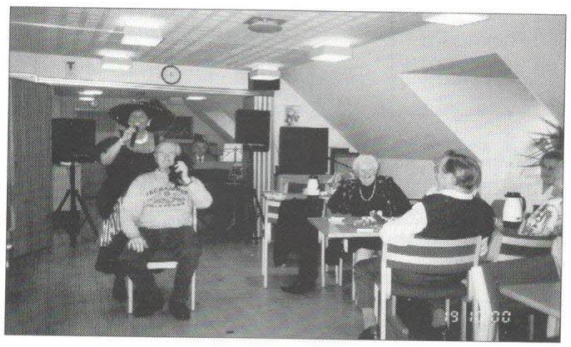
Beboerne på Ringparken sender hermed en tak til Brugerrådet og Pensionistforeningen
fordi I gjorde julen så festlig for os.

Tak til annoncører og sponsorer

I november besøgte "Optimisten"s medarbejdere igen alle vore sponsorer og annoncører for at tegne annoncer til år 2001.
Også denne gang blev vi godt modtaget og der er grund til at være glade for resultatet af besøget hos de virksomheder, foretninger og privatpersoner, vi har besøgt.
Annoncerne er grundlaget for bladets økonomi og uden dette bidrag kunne det ikke lade sig gøre at udgive "Optimisten".
Derfor tak for den velvilje og interesse vi har mødt også denne gang. *K. J.*

Underholdning på Jættegården

Torsdag den 19. okt. var vi godt 40 personer til en virkelig hyggelig eftermiddag. Omsorgsklubben havde inviteret til sang og underholdning med den tidl. bakkesangerinde Ulla Gårdsøe og hendes dygtige pianist Gunner Pedersen. Jeg tror alle tilstedeværende syntes det var både festligt og underholdende. Ulla Gårdsøe har et utroligt humør og synger vældig godt. Så jeg tror alle gik glade hjem efter et par hyggelige timer. I første afdeling sang vi med på mange af de gode gamle melodier, og efter kaffe med boller og lagkage, fortsatte hun udklædt som syngepige, med friske og frejdige melodier.

Der var i alt 7 herrer til underholdningen. Det vil sige, de 5 så vi kun til kaffen, så forsvandt de igen til deres kortspil. Så Henry og Rasmus fik både knus og kys på kinden i løbet af eftermiddagen.
I pausen kom Per med mini-bussen for at køre nogle af pensionisterne hjem. Så måtte han holde for! - Så hvad mon du sagde, Marie, da Per kom hjem med et stort mærke af læbestift på kinden?
Det var en virkelig hyggelig eftermiddag. Tak for det. Og for det hele skulle vi kun give 20 kr. pr. næse.

Elin Sørensen, Ryomgård

Nu eller aldrig !

Budgettet bør balancere, Statskassen fyldes op, den offentlige gæld reduceres, embedsstandens arrogance dæmpes, og hjælpen til andre lande begrænses, hvis vi ikke skal gå bankerot.
Folkemasserne bør tvinges til at arbejde i stedet for, at deres eksistens bliver afhængig af staten -
sagde Cicero i en tale til det romerske senat før Roms fald !

Ryomgård Rejseklub

Langeland

4 dage incl. halvpension 14.-17. maj 2001
PRIS KR. 2.075,00 - Hotel: Rudkøbing Skudehavn.
Hotellet har restaurant, skipperstue, bar, swimmingpool, sauna og solarium. Alle værelser har bad og toilet.
Pris includerer: Bustur, halvpension fra aftensmad første dag til og med morgenmad sidste dag, udflugter, entré til Langelandsfortet, Skovsgård og Museumsfærgen. Evt. øvrige entréer er ikke incl.
TILMELDING SENEST 2. april.

HARZEN

6 dags tur incl. halvpension 2.-9. september 2001
PRIS KR. 2.195, 00 - Hotel Glückauf.
Hotellet har restaurant og keglebaner, og alle værelser har bad og toilet.
Pris includerer: Bustur, halvpension fra aftensmad første dag til og med morgenmad sidste dag, udflugter, samt rejseleder. Evt. øvrige entréer er ikke incl..
TILMELDING SENEST 23. juli.

Tilmelding følg. numre: Jættegården (Leif) 86 39 40 87, Vikingegården (Leif) 86 39 11 58,
Bodil Jørgensen 86 39 44 54, Arne Nielsen 86 39 17 06

Tak til Ruth og Karla

Det er altid trist, når nogle af "Optimisten"s medarbejdere takker af. Efter mange års arbejde med bladet har disse to nu besluttet at stoppe.
Karla Larsen og Ruth Kirkegaard fra Nimtofte har været med i ca. 10 år, og har i den tid taget deres tørn, både med annoncetegning og pakning af bladet. Gennem flere år har de desuden været med til at montere bladet.
Vi siger tak for mange gode år og ønsker jer alt godt i fremtiden. *K. J.*

To gamle venner, Svend og Knud mødtes tilfældigt.
Svend: - Hvordan går det, du gamle!
Knud: - Fint! Jeg har lige giftet mig med en ung pige på 18!
Svend: - Selv om du er mangemillionær, så er du jo trods alt en mand på 70 år. Hvordan pokker bar du dig ad med at overtale hende?
Knud: - Meget nemt! - Jeg sagde bare at jeg lige var fyldt 90!

- Frisk med det hele - også med prisen -

SuperBrugsen

Marie Magdalene • Ryomgård • Tlf. 86 39 40 19

Kverneland

JOHN DEERE

STEENFELDTS

MASKINFORRETNING A/S

Marie Magdalene . 8550 Ryomgård

Telefon/fax 86 39 48 88

RYOMGÅRD EL

N.J. Kvist

Vestergade 35 . 8550 Ryomgård

Telefon 86 39 40 56 og 86 39 48 78

***Koed* TØMRER-OG BYGGEFORRETNING**

v/ Eigil Jacobsen

Telefon 86 39 14 98

Biltelefon 20 98 94 88

- det gode værksted ligger i Ryomgård!

PLADSSYNSVÆRKSTED

Kontakt vort værksted inden syn, så klarer vi evt. reparationer og fremstilling til syn.

- Alt på samme sted...

Bilsyn Pladssynsværksted

LASTBILER & BUSSER

- Vi har også specialværktøjet samt bremsestand til lastbiler med belastningsmulighed op til 12 ton pr. aksel.

- 25 års erfaring i reparationer af VW og Audi samt MAN lastbiler...

SVEND PILGAARD AUTOMOBILER A/S

Saabydalsvej 2 . 8550 Ryomgard . Tlf. 86 39 40 99

Personbiler - Varebiler - Lastbiler - Busser

RÅD & DÅD BYGGECENTER

RYOMGÅRD

TØMMERHANDEL & BYGGECENTER

Vestergade 108 . Tlf. 8774 1234

ALTA

Din discount nærbutik

Jernbanegade 20 . Ryomgård

Totalopbygninger - der holder i længden

Djuma Industri a/s

Attrupvej 4
8550 Ryomgård
Telefon 86 39 48 00
Fax 86 39 47 80
e-mail: djuma@djuma.dk

SociAldemokratiet

- mennesket før pengene -

Tlf. 86 39 48 93

Kom ind og kik og få en tæppesnak

Midtdjurs Tæpper

TLF./FAX 86 39 49 15

Åbningstider:
Mandag - fredag: 12.30 - 17.30
Lørdag: 9.00 - 13.00

Henning Knudsen
Industrivej 3
8550 Ryomgård

OST PÅ TORVET

i Ryomgård hver tirsdag

kl. ca. 14.00 - 17.30

i Hornslet hver onsdag

kl. ca. 14.30 - 17.30

Ingrids OST

Midtdjurs VVS

Olaf Rasmussen & Søn

Nygade 11, 8550 Ryomgård

Tlf. 86 39 44 60

Storegade 79, Pindstrup

Tlf. 86 39 62 00

Sonnes Væveri

v/ SV- TEXTILER A/S

Industrivej 24 . 8550 Ryomgård

Telefon 86 39 55 22

Arbejdsplads-vurderinger i de enkelte hjem -

Orientering til borgere, som modtager besøg fra hjemmeplejen

Ifølge arbejdsmiljøloven § 15 a. skal arbejdsgiveren sørge for, at der udarbejdes en skriftlig **A**rbejds-**P**lads**V**urdering **(APV)** af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen.
På baggrund af dette skal der også laves en vurdering af forholdene i de enkelte hjem.

Før der kan ydes hjælp. og når den eksisterende hjælp skal revurderes; skal der foretages en **APV** i borgerens hjem.
Selve vurderingen bygger på eksempelvis:

Om rengøringsmidlerne er hus- og miljøvenlige?
Om støvsugeren kan suge nok?
Om forflytnings-situationer - Og meget andet .....

APV tager udgangspunkt i de opgaver der løses hos borgerne, og denne vurdering skal revideres, når der sker ændringer - i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser - når det har betydning for sikkerheden og sundheden for medarbejderen.

Det er sygeplejersken - i samarbejde med borgeren og den enkelte hjælper - der er ansvarlig for at der udarbejdes en **APV** og sikrer at vejledningerne følges.

I praksis har vi planlagt det sådan at borgere, der bor i Nimtofte-området er de første der får lavet **APV,** herefter bliver det Pindstrup-området efter sommerferien.

Anne-Marie Jul, Sundhedsafdelingen

Ændrede regler for varmetillæg

Reglerne for varmetillæg er ændret. - Fremover kan der ikke gives varmetillæg til de faste opvarmningsudgifter.

Reglerne er følgende:

Der ydes varmetillæg til både ejer- og lejeboliger uanset opvarmningsform. Varmetillæg kan **alene ydes til de egentlige opvarmningsudgifter incl. udgift til varmt vand,** dvs. udgifter til køb af el, gas, olie og andre brændselsformer. **Der kan således ikke ydes tillæg til andre udgifter,** der vedrører varme i boligen, herunder udgifter til drift og vedligeholdelse af opvarmnings- og forsyningsanlæg.
Fradrag for faste varmeudgifter skal ske med de faktiske beløb, når disse foreligger. Først i det omfang, der ikke foreligger oplysninger herom, og det heller ikke er muligt f.eks. ved henvendelse til varmeproducenten at indhente disse, vil der være grundlag for at foretage en skønsmæssig vurdering af udgiftens størrelse.
Opvarmes boligen med samme energiform, som anvendes ved det almindelige husholdningsforbrug, fratrækkes den del af udgiften, der anvendes til almindeligt husholdningsforbrug, førend varmetillægget beregnes.

Hvis du samtidig med varmetillæg har modtaget boligstøtte, har det i nogle tilfælde betydet, at der har været et fradrag i din varmeudgift. Dette er også ændret, idet det fremover er den fulde varmeudgift, der skal medtages.

Hvad betyder de ændrede regler for mig?

Hvis du har fjernvarme eller elvarme vil de nye regler betyde, at din varmeudgift vil blive ændret. Du vil senere blive kontaktet om, hvad ændringen betyder for dig.

Venlig hilsen

Pensions- og boligstøtteafdelingen.

Sociale pensioner pr. 1. januar 2001 (maximale)

	Samgifte/samboende kr. månedlig	Reelt enlige kr. månedlig
Folkepension el. almindelig førtidspension		
Grundbeløb	4.262,00	4.262,00
Pensionstillæg	2.002,00	4.290,00
Ialt	**6.264,00**	**8.552,00**
Højeste førtidspension		
Grundbeløb	4.262,00	4.262,00
Pensionstillæg	2.002,00	4.290,00
Invaliditetsbeløb (ikke skattepligtigt)	1.766,00 x)	2.073,00
Erhvervsudygtighedsbeløb	2.070,00 xx)	2.862,00
Ialt	**10.100,00**	**13.487,00**
Mellemste førtidspension		
Grundbeløb	4.262,00	4.262,00
Pensionstillæg	2.002,00	4.290,00
Invaliditetsbeløb (ikke skattepligtigt)	1.766,00 x)	2.073,00
Ialt	**8.030,00**	**10.625,00**
Forhøjet almindelig førtidspension		
Grundbeløb	4.262,00	4.262,00
Pensionstillæg	2.002,00	4.290,00
Førtidsbeløb (ikke skattepligtigt)	1.084,00	1.082,00
Ialt	**7.348,00**	**9.636,00**

x) Kun hvis ægtefællen også opfylder betingelserne for at få invaliditetsbeløb.
xi) Kun hvis ægtefællen også opfylder betingelserne for at få erhvervsudygtighedsbeløb.

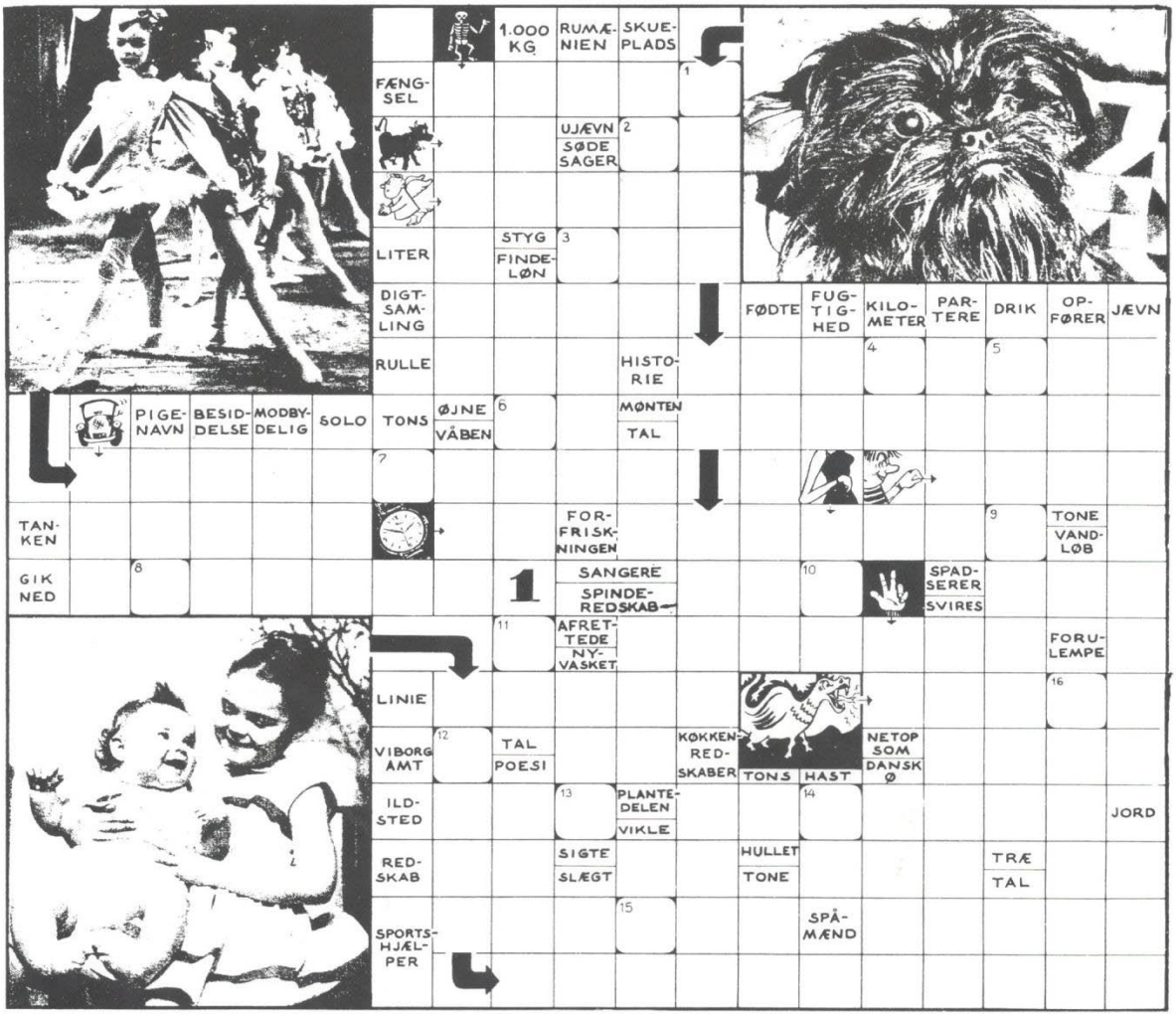
Varmetillæg.	**Enlig**	**Gifte**
Max. varmetillæg, årligt	6.525,00	5.288,00
egenbetaling , årligt	3.300,00	4.950,00

Grænsebeløb af udgifterne

-3/4	**3.300/4.950 – 9.100**
-1/2	**9.100 – 12.000**
-1/4	**12.000 - 14.900**

"OPTIMISTENS" KRYDSORD

Vi ved at mange af læserne løser Krydsordet i "OPTIMISTEN", så til trods for at der ikke kommer mange løsninger til redaktionen, vil vi alligevel blive ved med at bringe opgaven hver gang. Det er jo et godt tidsfordriv og tilmed hjernegymnastik.

Løsningen på "OPTIMISTEN"s KRYDSORD (kodeordet i de indrammede felter) bedes sendt i lukket kuvert mærket "Krydsord" **senest 31. marts til Laurids Kristensen, Vinkelvej 3G, 8581 Nimtofte.** Der trækkes lod mellem de rigtige løsninger om 2 stk. gavecheck på 50 kr. **Husk afsendernavn og adresse.**

Løsningen på opgaven i nr. 4 2000 var: "Pudderkvaster" og vindere af krydsordsopgaven blev:
Gerda Friis, Nødagervej 48, 8560 Kolind.
Lilly og Johannes Hougaard, Frellingvej 35, 8560 Kolind.

- man hygger sig på

Skovkroen

Løvenholm . 8963 Auning
Tlf. 86 39 82 88

På Skovkroen får I
god og hjemmelavet mad.
Spis på Skovkroen på Jeres næste tur!

DJURSLANDS PORCELÆN

v/ Jonna Christiansen
Kolstrupvej 1 . 8581 Nimtofte
Tlf. 86 39 81 20
Gode gaveideer

Skobløberhuset

v/ Gitte Plesner
A-16 • Løvenholmskoven
Hovedvejen 106 • 8963 Auning
Tlf. 86 48 48 15

Barber & Frisør

Ingen ventetid
og ingen tidsbestilling
Lykke Mellergård
Auning

Auning Blomsterforretning

Vort speciale: Moderne binderi
Fødsel • Konfirmation • Bryllup • Begravelse

Vestergade 4 - 8963 Auning
Tlf. 86 48 31 45

Auning Begravelsesforretning

v/ Knud Rasmussen

Mortensensvej 2
8963 Auning
Tlf. 86 48 46 45
Bil: 40 56 77 49

Flügger farver

malerfirma
Jørgen Thygesen Aps
Centervej 21, 8963 Auning
Telefon 86 48 42 78

KLINIK FOR FODTERAPI
v. Statsaut. fodterapeut
Mette Høj
Centervej 14 (Lægehuset), Auning
86 48 40 22
Alm. fodbehandling iherunder fjernelse af hård hud og ligtorne, bojlebehandling af nedgroede negle, indlæg m.m.
Behandling i eget hjem udføres

TANDLÆGE

Susanne
Brandt Jørgensen
Vagtelvej 8A . 8560 Kolind
Tlf. 86 39 14 17
Konsultation efter aftale

E.B.M.

v. Villy Klemmensen • Bredgade 12
8560 Kolind • Telefon 86 39 10 52

DIN TØJMAND

Alt i HERRE- og DRENGETØJ

2tal

Midtdjurs Radio & TV
Bredgade 4 . 8560 Kolind . Tlf. 86 39 11 75

ELKØB

- EL-INSTALLATIONER
- BELYSNINGER
- SALG OG SERVICE
- HÅRDE HVIDEVARER
- FARVE-TV
- VIDEO - PARABOL
- HI-FI STEREO
- AUTO-STEREO

Kolind el-service aps
Bredgade 24 . Kolind . Tlf. 86 39 12 00

ELKØB GI'R BEDRE RÅD

Unibank
Sammen er vi bedst

Bredgade 19 • 8560 Kolind
Telefon 86 39 10 99

Ruths Blomster

Bredgade 23
8560 Kolind
Telefon 86 39 11 01

Ændrede regler for personlige tillæg 1. marts 2001

Helbredstillæg

Nye regler

Fra 1. marts 2001 indføres et helbredstillæg med faste regler for tilskud til folke- og førtidspensionisters helbredsbetingede udgifter.
Helbredstillægget erstatter til dels de hidtil gældende regler om personlige tillæg.
Kommunen kan fortsat yde personlige tillæg til andre nødvendige og rimelige udgifter, som pensionisten ikke selv kan betale. Det gælder også de udgifter der er omfattet af helbredstillægget, hvis pensionisten ikke selv kan betale sin andel.

Helbredstillæg

Helbredstillægget kan efter ansøgning ydes til helbredsbetingede udgifter, som sygesikringen giver tilskud til.
Det drejer sig om udgifter til visse typer medicin samt visse behandlinger og undersøgelser ved tandlæge, fodterapeut, fysioterapeut, kiropraktor og psykolog.
Tillægget udgør 85% af pensionistens egen andel af udgiften.
Hvis den personlige tillægsprocent er mindre end 100, nedsættes tillægget.

Formuegrænse

Helbredstillæg kan ikke udbetales, hvis pensionisten og en eventuel ægtefælle/samlevers likvide formue er større end 50.100 kr.

Ansøgning

Du skal søge om helbredstillæg. Ansøgningsskemaer vil blive udsendt i løbet af januar/februar måned til de pen-sionister, der efter vore oplysninger opfylder de økonomiske betingelser.
Hvis du ikke får tilsendt ansøgningsskema om helbredstillæg, men mener du er berettiget hertil, kan du eventuelt benytte ansøgningsskemaet her i Optimisten på side 33. Du kan også få tilsendt et skema, hvis du henvender dig til pensionskontoret.

De nye regler træder i kraft 1. marts 2001, og derfor er det vigtigt, at du indsender din ansøgning inden denne dato.
Yderligere oplysninger om helbredstillægget kan du få ved henvendelse til pensionskontoret.

Venlig hilsen Pensions- og boligstøtteafdelingen

Ældrepolitik på dagsordenen

Uddrag af en artikel, som socialminister Henrik Dam Kristensen har udsendt til landets pensionistforeninger.

Jeg har deltaget i mange møder rundt omkring i landet, hvor jeg har haft lejlighed til at høre om problemer og successer på ældreområdet. Det har været meget lærerigt for mig som socialminister at høre fra de ældre, hvor skoen trykker og hvilke solstrålehistorier, vi skal lade os inspirere af. Det har inspireret mig til en række konkrete tiltag.
En af de ting, jeg har hørt fra mange ældre er, at hjemmehjælpen ofte fungerer for stift. Derfor har vi netop vedtaget et nyt lovforslag der sikrer, at kommunerne får bedre mulighed for at give ældre øget indflydelse på hjemmehjælp. De basale kerneydelser som rengøring og personlig pleje skal selvfølgelig udføres, men der skal også være plads til fleksibilitet. Hvis fru Hansen har brug for at blive hjulpet til besøg på kirkegården skal det kunne lade sig gøre.

Noget af det jeg har taget fat på er at sikre mere gennemskuelighed og åbenhed i ældreplejen. Bl.a. forbedrer vi tilsynet med plejehjem, der er foreslået oprettelse af bruger- og pårørenderåd på plejehjem og vi vil styrke indsatsen overfor demente og deres pårørende. Der er også taget initiativ til at sikre flere og mere tidssvarende ældreboliger.
Jeg er glad for de tiltag, der er sat i værk, men det må ikke lulle os i søvn. Nogle af de tanker jeg gør mig handler om den mad, vi byder vore ældre. Den skal tilfredsstille både smagsløg og ernæringsbehov. Og så vil jeg se på de vilkår vi giver det frivillige arbejde. Frivilliges indsats gør en forskel, den er med til at forsøde tilværelsen for mange ældre. Og det vidner om et samfund, hvor man tager et ansvar over for sine medmennesker.
Jeg vil være med til at fastholde, at værdighed og respekt er nøgleordene for ældrepolitik i Danmark. Et godt samfund er et samfund, hvor man kan gå alderdommen trygt i møde.

AKTIVITETER PÅ VIKINGEGAARDEN

Aktivitetscenteret Vikingegården, Bugtrupvej 16 8560 Kolind. Tlf: 86. 39.11.58. Vikingegården er åben dagligt mellem kl. 8.30 - 17.00. Aktivitetsmedarb. Træffes TIRSDAG og TORSDAG kl.8.30 - 12.30, eller efter aftale.

AKTIVITETER:

MANDAG: **Porcelænsmaling kl.9.00 - 13.30.**Vi mødes og maler uden lærer.

"Bridge" kl.9.00 - 12.00. Der spilles og undervises i det " ædle" kortspil.

Dartspil kl.10.00 - 12.00. Alt optaget på dette hold.

Stole-gymnastik kl.13.15 - 15.15. Der er stadig plads på dette hold, med lettere form for gymnastik, hvor alle kroppens muskler bliver rørt (også lattermusklerne)

Mandagsklubben kl.13.30 - 16.oo. Vi mødes over en kop kaffe, og div. Håndarbejde. Tag selv matrialer med, ellers har vi garn osv.

TIRSDAG: **Brugerrådsmøde kl.9.30 - 11.30.(1. Tirs. I mrd.)**

Dartspil kl. 10.00 - 12.00. Alt optaget på dette hold.

Kolind Pensionistforening kl.14.00 - 17.00 Bankospil med fine præmier!

ONSDAG: **Porcelænsmaling kl.9.30 - 14.00.** Vi mødes i kælderen.

Dartspil kl.10.00 - 12.00. Alt optaget. Ring til Leif K. såfremt du vil have en tid.

Pårørende-gruppe til senil demente, kl.10.00 - 12.00 1.ons. i mrd.

Gudstjeneste kl.10.00 - 12.00.sidste ons. I mrd. Vi holder en lille Gudstjeneste, med A.K. Langkjer.

"SAMSON" kl.14.00-15.30 i Kolindhallen. Motionsforeningen for efterlønnere og pensionister.

TORSDAG: **Akvarelmaling kl.9.30 - 11.30** V/ Carole Mogensen.
Spiseklubben, kl.9.30 - 12.00. Vi begynder tors. d.22.febr.
" Hyggeklubben" kl.14.00 - 16.30. Vi synger et par sange, og får et "slaw kort"
Alle er velkommen!

FREDAG: **Hørevejledning kl.9.30 - 10.30.**Hørevejl. træffes personligt, eller på tlf: 86 39 11 58.

SPISEKLUB: Vi er nogle stykker, der planlægger at mødes hver torsdag formiddag kl. 9.30 på Vikingegården for at lave mad og spise sammen. Hvis du er interesseret, så mød op **torsdag d. 22. febr. kl. 9.30** eller tilmeld dig til Leif Christoffersen på tlf. 86 39 22 09.

AKTIVITETER PÅ JÆTTEGAARDEN

Aktivitetscenteret Jættegården Vestergade 55. 8550. Ryomgård.Tlf.86.39.40.87. Jættegården er åben dagligt mellem kl.8.30 - 17.00. Aktivitetsmedarb. Træffes MANDAG og ONSDAG kl.8.30 - 12.30. eller efter aftale.

AKTIVITETER:

MANDAG: **Brugerrådsmøde kl.9.30 - 11.30. (1. Man i mrd.)** Henvend dig til dit brugerråd, hvis du har kritik,ros eller nye idéer til aktiviteter.

"Rigtige mænd laver mad" kl.9.30 - 12.30. Madhold for herrer.

Hørevejledning kl.12.00 - 13.00.Hørevejlederen træffes personligt ,eller på tlf: 86. 39.40.87.

Senior-dans kl.13.00 - 14. 30. Nu på Jættegården !
Seniordans er en lettere form for folkedans, uden hop og skarpe vendinger, Alle er velkommen. .

TIRSDAG: **Aktivitetsdag!!!!! Vi mangler stadig en frivillig, der vil være tovholder her om formiddagen, gerne en med lyst til håndarbejde. Ring til Leif K.**

ONSDAG: **Fællesspisning kl.11.00 - 13.00.** Desværre er der ikke plads til flere på holdet, men du kan blive skrevet på venteliste.

Litteraturgruppe kl.15.30 - 17.30. Ring og hør nærmere, såfremt det har din interesse.

TORSDAG: **"Omsorgsklubben" kl.13.00 - 16.00** Vi spiller Banko 1.tors. i mr. ellers spiller vi kort, synger,hygger .Få et program på Jættegrd.

FREDAG: **Ingen fastlagte aktiviteter.**

Hold hjemmehjælpen fra døren! Dyrk motion! Husk "Motionsforeningen SAMSON" hver onsdag kl.14.00 i Kolindhallen. Vi mødes med bløde sko, løstsiddende tøj samt kaffekande. Mød op til et par aktive, hyggelige timer med gymnastik, hockey, badminton osv. Vi har remedierne, hvis du har lysten!

"Petangue" der spilles hver tirsdag og torsdag på banerne ved IFMs klubhus kl.13.30 - ? Nærmere oplysninger kan indhentes ved Ole Jørgensen 86.39.40.85.

DANSEGLAD? Der er nogle stykker, som har efterlyst andre danseglade, til at mødes på Jættegården, evt hver 14. Dag og få sig en svingom til "gammeldaws" dansemusik. Har det din interesse? Så ring til Aktivitetsmedarb. Leif Kristoffersen. Tlf. 86.39.40.87/ 86.39.11.58.

Guldsmeden
I Kolind
Bredgade 16
tlf. 86 391933
GULD-SØLV-URE

Din Håndværksbager
KOLIND BAGERI
KOLIND MIDTPUNKT
Bredgade 18 . Tlf. 86 39 10 24

"At ha' en
go' bank
eller ikke
at ha'..."
Den lokale bank er din
bedste medspiller i
ethvert økonomisk spil.
Vi kan vor rolle,
er scenevant her i området
og behover ingen
sufflørhjælp udefra!
Kig ind... der er fri entré!
DJURSLANDS
BANK

KOLIND TAXI
& MINIBUS
v/ K.B. Jensen
Vesterågade 36 - 8560 Kolind
☎ 86 39 22 50

Lad en
håndværker
klare opgaven!

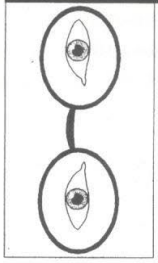
Stil krav - det gør vi!

Super Brugsen
Kolind
Bugtrupvej 1-5
Telefon 86 39 19 22

Murermester
Aut. kloakmester
Henning Sørensen
Højsletvej 13 . 8560 Kolind
Tlf. 86 39 19 44
Biltlf. 30 86 74 44
Fax 86 39 17 70
Vi udfører alt i murerarbejde

LINSER OPTIK
BRILLER OPTIK
Gratis
elektronisk
syntest

Værn om dit syn -
er det godt nok?

STORT
udvalg i

- Kikkerter
- Læseglas
- Lupper
- Barometre
- Termometre

Autoriseret optiker *Se ind - se godt ud!*
ZEISS KOLIND
SPECIALOPTIK
Bredgade 16, 8560 Kolind. Tlf. 86 39 10 18

Moderne
hårpleje
M/K
salonen
Bygmarken 75 . 8560 Kolind
Tlf. 86 39 19 55
Mandag lukket

Kolind Cykellager
E. Gotfred
Bredgade 15 - 8560 Kolind
☎ 86 39 10 20
Nye SYMASKINER
og alt i reparation

Ansøgning om helbredstillæg

Lov om social pension § 17 a - c

Afsender

Midtdjurs Kommune

Modtager

Udskrivningsdato

Personnummer

Dato for modtagelse i kommunen

Hvis De vil søge helbredstillæg, skal De udfylde ansøgningsskemaet og returnere det til kommunen. Ægtefælle eller samlevende, der er pensionist, kan søge tillægget på samme skema, hvis begge underskriver skemaet. De kan læse mere om helbredstillæg på bagsiden.

Skemaet er udfyldt med oplysninger, som kommunen allerede har kendskab til.
De skal rette oplysningerne, hvis De ikke er rigtige. Skriv i de **grå** felter.

Samlivsforhold

☐ Reelt enlig	☐ Samlevende med ægtefælle	☐ Samlevende med en anden person	☐ Samboende med slægtning, som jeg ikke kan indgå ægteskab med
Ægtefælles/samlevers navn		og personnummer	

Aktuel likvid formue	Ansøger		Ægtefælle/samlever	
	Kommunens tal	Deres rettelser	Kommunens tal	Deres rettelser
Indestående i pengeinstitutter mv.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Kursværdien af obligationer				
Pantebreve i depot				
Kursværdien af deponerede, børsnoterede aktier				
Kursværdien af investeringsforeningsbeviser				
Kontantbeholdning				
Andre værdipapirer, herunder værdipapirer i udlandet				

	Ansøger		Ægtefælle/samlever	
Er De medlem af Sygeforsikringen »danmark«	☐ Ja	☐ Nej	☐ Ja	☐ Nej
Hvis ja, angiv gruppe	Gruppe		Gruppe	

Vi søger begge om helbredstillæg ☐ Sæt kryds (husk begges underskrift)

Ansøgers underskrift

Efter retssikkerhedslovens § 10 har De pligt til at medvirke ved sagens oplysning. De har også pligt til straks at give pensionskontoret meddelelse om enhver ændring i Deres personlige og økonomiske forhold, som kan ændre tilskuddet, jf. retssikkerhedslovens § 11. Forkerte eller manglende oplysninger kan medføre krav om tilbagebetaling.

Til kontrolformål kan kommunen indhente oplysninger bl.a. i elektronisk form - om økonomiske forhold m.v. fra fx arbejdsgivere, arbejdsløshedskasser, skattemyndigheder og andre offentlige myndigheder, herunder kommuner, jf. retssikkerhedslovens § 12, stk. 4.

Telefonnummer	Dato og underskrift(er)

Nye regler
Fra 1. marts 2001 indføres et helbredstillæg med faste regler for tilskud til folke- og førtidspensionisters helbredsbetingede udgifter.

Helbredstillægget erstatter til dels de hidtil gældende regler om personlige tillæg.

Kommunen kan fortsat yde personlige tillæg til andre nødvendige og rimelige udgifter, som pensionisten ikke selv kan betale. Det gælder også de udgifter der er omfattet af helbredstillægget, hvis pensionisten ikke selv kan betale sin egen andel.

Helbredstillæg
Helbredstillæg kan efter ansøgning ydes til helbredsbetingede udgifter, som sygesikringen giver tilskud til.

Det drejer sig om udgifter til visse typer af medicin samt visse behandlinger og undersøgelser ved tandlæge, fodterapeut, fysioterapeut, kiropraktor og psykolog.

Tillægget udgør 85 % af pensionistens egen andel af udgiften.

Hvis den personlige tillægsprocent er mindre end 100, nedsættes tillægget.

Formuegrænse
Helbredstillæg kan ikke udbetales, hvis pensionisten og en eventuel ægtefælles/samlevers likvide formue er større end 50.100 kr.

Om registrerede oplysninger
Kommunen registrerer de modtagne oplysninger og videregiver oplysningerne til andre offentlige myndigheder, der har lovmæssigt krav på oplysningerne.

Kommunen kan videregive oplysning om tilskuddets størrelse til apoteker og behandlere.

De har efter persondataloven ret til at få at vide, hvilke oplysninger om Dem, som kommunen behandler. De kan kræve forkerte oplysninger rettet.

Fradrag i formuen *
Ved opgørelsen af formuen ses bort fra:
- visse erstatninger for tab af erhvervsevne som følge af personskade,
- godtgørelse for varigt mén og ikke-økonomisk skade,
- godtgørelse til HIV-smittede blødere m.fl. og HIV-positive transfusionssmittede samt skadede ved LSD-behandling.

Udstedelse af kort
Opfylder De betingelserne for helbredstillæg, får De tilsendt et kort, der viser hvor stor en del af Deres udgifter, kommunen dækker.

Når De køber medicin på apoteket, er kommunens tilskud fratrukket, før De betaler.

Dette gælder også for de øvrige udgifter, som kortet dækker. Det kan forekomme, at De selv er nødt til at betale og bagefter henvende Dem til kommunen for at få udbetalt helbredstillægget.

Hvis De er i tvivl, om kommunens tilskud er fratrukket regningsbeløbet, skal De spørge herom i forbindelse med betalingen.

Ansøgning
De skal søge om helbredstillæg.

*** Hvis De har modtaget godtgørelse eller erstatning som nævnt ovenfor, skal De skrive beløbet og efter hvilken lovgivning.**

Kr.
Lov

Ansøgningen returneres til:

Midtdjurs Kommune

Bugtrupvej 31

8560 Kolind
Sundhedsafdelingen

DanBolig

-samarbejder med Unibank

Knud Harder

Statsaut. ejendomsmægler, MDE
Torvet 6 . 8500 Grenaa
(Privat: Søndermarken 85 . 8560 Kolind)

Ring: 70 25 25 99

Fax 70 25 25 88

Vi sælger boliger i Midtdjurs, Nørredjurs og Grenaa kommuner

NØDAGER TAXA

Tlf. 86 39 16 22

Ved dødsfald

Vi hjælper Dem troværdig med alt vedrørende begravelse og bisættelse.

Sæt personligt præg på begravelsen

En begravelse kan være en kort og enkel højtidelighed, men kan også arrangeres som et stort og festligt farvel. Højtideligheden er et personligt anliggende, som man selv kan præge.
I hæftet **„Min sidste vilje"** som jeg udleverer gratis, noteres personlige data og ønsker i forbindelse med begravelse/bisættelse. Jeg hjælper med oprettelse af **Elysium begravelsesopsparing**.

BEDEMAND
SØREN RØNDE HANSEN
Ballevej 25, Skarresø, 8550 Ryomgård,
Tlf. 86 39 44 66

Ring og bestil tid til din bil

hn v/ Henrik Nielsen autocenter

Centervej 4 . 8560 Kolind . Tlf. 86 39 24 66

Vi har ....

Dinitrol

- ✔ Autoværksted
- ✔ Pladeværksted
- ✔ Undervognsbehandling - Dinitrol
- ✔ Specialister i 4-hjulstrukne biler
- ✔ Salg af brugte biler
- ✔ Supermoderne vaskehal med plads til store varevogne

KOLIND SLAGTEREN

Mad ud af huset smørrebrød

Rekvirer brochure

Bredgade 4c . 8560 Kolind
Telefon 86 39 25 50

L. Simonsen

NØDAGERVEJ 6 . 8560 KOLIND

Vi lagerfører alt i
Haveredskaber - Plæneklippere - Hækkeklippere og andet til hus og have
NYT - NYT • Alt til hest og rytter • NYT - NYT
Telefon 86 39 12 88

Flügger farver

Malermester Bo Christensen
Drasbeksgade 21
8560 Kolind

Telefon:
86 39 19 43
86 39 54 14

NEW HOLLAND

M. Nielsen og Sønner

AUTO- og MASKINFORRETNING

8560 Kolind . Tlf. 86 39 12 77

PS Professionelt El-Samarbejde

Jon's EL

- din el-installatør

Randersvej 11, 8544 Mørke, Tlf. 86 37 70 65
Bugtrupvej 7, 8560 Kolind, Tlf. 86 39 10 03
Hovedgaden 8, 8410 Rønde, Tlf. 86 37 10 80

Postbesørget blad
57922
(8245 ARC)

Aktiviteter på Ringparken

Marts - April - Maj - Juni 2001

Gudstjeneste	fredag den 2. marts	**kl. 14.30**
Sang	mandag den 5. marts	**kl. 14.30**
Gudstjeneste	fredag den 16. marts	**kl. 14.30**
Sang	mandag den 19. marts	**kl. 14.30**
Gudstjeneste	fredag den 30. marts	**kl. 14.30**
Sang	mandag den 2. april	**kl. 14.30**
Gudstjeneste	fredag den 27 april	**kl. 14.30**
Sang	mandag den 30. april	**kl. 14.30**
Sang	mandag den 14. maj	**kl. 14.30**
Fiskerkonen fra Lønstrup		
	fredag den 18. maj	**kl. 13.00**
Gudstjeneste	fredag den 25. maj	**kl. 14.30**
Sang	mandag den 28. maj	**kl. 14.30**
Gudstjeneste	fredag den 8. juni	**kl. 14.30**
Sang	mandag d. 11. juni	**kl. 14.30**
Sct.Hans bål	lørdag den 23. juni	**kl. 19.00**

Kommer der nye aktiviteter, vil det blive sat op på opslagstavlen. **Brugerrådet**

Får I mere end ét blad?

Det sker især, hvis to enlige flytter sammen på én adresse.Det kan også ske, hvis den ene ægtefælle er pensionist og den anden efterlønsmodtager. - Endelig sker det, hvis en annoncør også får bladet på privat-adressen.

Det vil vi gerne rette, så ring venligst til BENNY THOMSEN, Skovbakken 13, Ryomgård

TELEFON 86 39 48 93.

Freka/Ryomgård Bogtryk
Telefon 86 39 16 03